

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—
Poštno-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratov: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—

Premišljevanje za sedanji čas.

Pod naslovom »Maček v črnilu« be-remo v Slomšekovi »Drobtinica« za leto 1850, stran 165, naslednjo pravljico: Svoje dni je imel čevljar lepega bellega mačka pri hiši, ki mu je bil zvest tovariš, mišim in podganam pa strah in groza. Vsak dan je polovil veliko število miši in podaval nekaj podgan. Nekega jutra je pa bil muc lačen in je stikal po piskrih v kuhinji, če bi se dalo kaj dobiti. Stal je tam velik lonec in notri je nekaj bilo. Muc se stegne v pis-ker, pa zgubi ravnotežje in pade notri. V loncu pa je čevljar imel pripravljeno črnilo za nove čevlje. Ves črn zbeži muc na dvorišče. Miši ga ugledajo in se ču- dom čudijo, kako se je njih sovražnik tako naglo spremenil. »Črno suknjo si je oblekel«, pravi stara miška. »Črna

barva je znamenje žalosti, maček žalu-je, da nas je tako hudo preganjal in de- lal krivico«, pripomni druga. »Sedaj bo pokoro delal«, modruje tretja, »sedaj se nam ga ne bo več treba bati, svobodno in varno se bomo gibale.« In res, miši se brezskrbno sučejo krog črnega mač-ka, on pa mirno čaka. Ko se jih je prav veliko nabralo, plane nad njih in na- pravi grozno morijo. »Joj, joj!« vzdihu-jejo miši, a le malokaterim se posreči smukniti v luknje. »Maček le suknjo spremeni, ne pa svojih misli«, modru-jejo preplašene miške. — Prebarvani maček! Pravljica je globokoumna in v najpopolnejši meri sodobna. Čitatelji sami so lahko uganili, kakšen je njen pomen in namen v sedanjem času.

V NAŠI DRŽAVI.

S fronte srezkih kandi- datov.

Volitveno gibanje se zaenkrat samo javlja v razgibanosti vrst srezkih kan- didatov. Dnevno narašča njihovo šte- vilo. Če bo šlo tako naprej, jih bo kma- lu nemara okoli 10.000. Kaj s tem ve- likim številom, ako vsi silijo na eno državno listo? Vseh poslancev skupaj bo samo 382. Več jih ne more biti iz- voljenih. Drugi vsi bodo propadli, od- nosno jih bo veter odnesel že pred vo- litvami 5. maja.

Zanimivo je prosmatrati, kako se kandidati postavljajo po posameznih srezih. Pojavljajo se razne skupine, in vsaka ima po enega ali več kandida- tov. Ljudstvo se niti ne vpraša za mne- nje, katerega kandidata bi sprejelo. Dobro je o priliki takšnega »glasova- nja« o srezkih kandidatih v Slovenj- gradu neki mož zaklical: »V čigavem imenu postavljate kandidate? Ali se je ljudstvo izreklo za koga teh gospo- dov? Brez naroda ne more biti kandi- datura izročena nikomur.«

Koliko bo državnih kandidatnih list, se sedaj še ne ve. Izvestno je samo, da bo vložena državna kandidatna lista z ministrskim predsednikom g. Jevti- čerom na čelu. Ali in koliko drugih dr- žavnih list bo predloženih, se more sa- mo ugibati. Pisalo se je celo o 6 držav- nih listah. To so samo domnevanja.

Morda obstojajo takšne želje, izvršitev teh želja v dejstvenosti pa je zelo tež- ka, če ne celo nemogoča. Težave ima g. Hodžera s kandidatno listo Jugoslo- vanske narodne stranke, težave ima dr. Topalovič s socialistično listo, dru- gi imajo še večje težave...

Čitatelje bo zanimala obljuba, ki jo mora pismeno položiti vsak srezki kandidat pred volitvijo. Po določbi za- kona o volitvi narodnih poslancev se mora z državno kandidatno listo pre- dložiti sodišču naslednja pismena izja- va vsakega kandidata (tudi njegovega namestnika): »Podpisani kot poslan- ski kandidat za srez... izjavljam, da pristajam na to kandidaturo in se za- vezujem, da bom v svojem političnem delovanju varoval državno celoto in delal za narodno edinstvo in da ne bom pristopil k verskim, plemenskim in pokrajinskim strankarsko-politič- nim združbam.« Podpis na tej izjavi mora biti overovljen po pristojnem srezkem sodišču.

*

Sedanji državni proračun je z uka- zom kraljevega namestništva podaljšan do konca julija, torej za 4 mesece.

*

V DRUGIH DRŽAVAH.

PO UDUŠENJU REVOLUCIJE NA GRŠKEM.

V zadnji številki smo poročali, kako je uspelo grški vladi, da je udušila od Venizelosa razpihano revolucijo na su- hem in na morju. Kolovodje vstaje so se razbežali. Venizelos, ki je eden naj- bogatejših Grkov ter pod mogočnim vplivom svoje žene, je pobegnil z osta-

limi uporniški voditelji pod zaščito Italije na otok Kasos. Grška vlada se je obrnila na bolgarsko s prošnjo za izro- čitev generala Kamenosa in njegovega štaba, ki je pobegnil v Bolgarijo, ko je odrekel upor v severni Grčiji krog So- luna, kjer je bil omenjeni general po- veljnik uporniških čet.

Po uradnem poročilu je zahtevala gr- ška revolucija komaj 15 ubitih na obeh straneh in okoli 100 ranjenih. Pač pa znašajo stroški za vojaške svrhe 2 mi- lijardi drahem. Stroške revolucije na- merava kriti vlada z zaplembo premo- ženja revolucionarjev, od katerih jih je več zelo imovitih.

Kljub popolni zmagi vlade nad upor- niki je obsedno stanje podaljšano. Vla- da hoče ukiniti uradniško stalnost, raz- pustiti vse opozicijske organizacije in razpisati nove volitve za spremembo ustave. Vrhovni poveljnik vladnih čet general Kondilis se je vrnil 13. marca s severnega bojišča nazaj v Atene, kjer ga je burno pozdravljala 300.000 glava ljudska množica in ga slavila kot reši- telja domovine.

Mednarodna javnost je obsodila po časopisju in svojih zastopnikih povzro- čitelje grške revolucije in je izrekla gr- ški vladi priznanje na popolnem udu- šenju upora.

Olajšanje osebnega prometa med dr- žavami Male zveze. Med državami Ma- le zveze se vršijo pogajanja za ukinitve vizumov v medsebojnem osebnem pro- metu. Pogajanja bodo sigurno zaklju- čena ugodno.

Visoka avstrijska osebnost obsojena na dosmrtno ječo. Dunajsko vojaško sodišče je obsodilo dne 14. marca t. l. na dosmrtno ječo bivšega dolgoletnega poprevratnega deželnega glavarja na Štajerskem g. dr. Rintelena. Dr. Rinte- len je bil nazadnje avstrijski poslanik v Rimu in je hotel meseca julija 1934 postati s pomočjo revolucije avstrijski kancelar, kar pa mu ni uspelo v kljub dejstvu, da je kot smrtna žrtev puča padel kancelar dr. Dollfuss. Rintelen je sprejel sodbo mirno in je bil radi bo- lehnosti prenešen v jetnišnico deželne- ga sodišča.

Nemčija bo javno oborožena tudi v zraku. Po versajski mirovni pogodbi je Nemcem prepovedana oborožena sila na suhem in v zraku. Na suhem je ob- orožena Nemčija že davno tudi za sve- toveno javnost do zob. Sedaj bo dobila Nemčija tudi javno zračno armado, ko- je poveljnik bo general Göring. Göring, ki je bil dosedaj letalski minister, po- stane letos 1. aprila vrhovni poveljnik

Za odlično naravno zdravljenje

uporabljajte »PLANINKA« zdravilni čaj BAHOVEC, ki je pripravljen večinoma iz najboljših zdravilnih planinskih zelišč. — Dolgoletna izkušnja nam potrjuje, da je »PLANINKA« zdravilni čaj BAHOVEC, ki vsebuje preizkušene in dobre zdravilne sestavine, dober regulator za čiščenje.

Sest. do dvanajst-tedensko zdravljenje s »PLANINKA« zdravilnim čajem BAHOVEC deluje izvanredno in sicer brez strupov pri vseh sledečih boleznih: pri slabi prebavi želodca in zaprtju telesa, slabem delovanju črevesa in napetosti telesa, omotici in slabosti, obolenju na hemoroidih in boleznih jeter. »PLANINKA« zdravilni čaj BAHOVEC pospešuje apetit.

Zahtevajte v lekarnah samo pravi »PLANINKA« čaj BAHOVEC, ki se ne prodaja odprto, temveč samo v originalnih plombiranih zavojčkih po D'n 20.—, s proizvajalčevim napisom:

APOTEKA Mr. BAHOVEC, Ljubljana, Kongresni trg 12.

Reg. Sp. br. 169 od 9. II. 1933

vsega letalstva, k letalstvu pripadajočih združenj ter ustanov neodvisno od vojnega ministrstva.

Obisk angleškega zunanjega ministra v Berlinu. Je že bilo določeno, da ob-

išče angleški zunanji minister Simon Berlin začetkom meseca marca. Ta obisk je bil odložen radi Hitlerjeve boleznin in se pripelje v Berlin g. Simon 24. marca. V Berlinu bo ostal tri dni.

PO SVETU KATOLIŠKEM

Proti preklinjanju. Grda razvada preklinjanja in psovanja vlada med nekaterimi narodi v povečani meri. Med te narode spadajo poleg Madžarov tudi Italijani. Zadnja leta se vodi v Italiji proti tej grdi narodni razvadi smotre in vztrajna borba. Po raznih mestih in večjih krajih se prirejajo bodisi po cerkvah, bodisi zunaj cerkva prave križarske vojne zoper preklinjanje. Tako se je nedavno vršila v Kalabriji (v južni Italiji) »velika seja zoper kletev«. Bila so protikletvena predavanja po raznih dvoranah in cerkvah. Ob koncu se je v cerkvi prebrala zaobljuba ljudi, da ne bodo več preklinjali ali psovali. Sveti Oče je poslal k tej prireditvi in osobito k slovesni obljubi brzojavne čestitke. Tudi pri nas se grda in sirova razvada preklinjanja vedno bolj širi. Ne stori se pa proti temu naraščajočemu zlu prav nič. Tako se more z žalostjo opazovati, da zna mladina ponekod mnogo bolje kleti kot moliti. Je tudi znamenje časa.

Nova slovenska misijonarka. Zadnjega januarja 1934 se je odpeljala v Buenos-Aires (Argentina, Južna Amerika) kot misijonarka s. Serapija Jožefa Černe. Rojena 8. marca 1903 v Krombergu pri Gorici, je vstopila 1930 v samostan šolskih sester v Mariboru. Že kot otrok je želela, da bi mogla delova-

ti v misijonih. Sedaj se je ta želja izpolnila. Pozorišče njenega dela je Laishi (v Argentini), kjer imajo šolske sestre zavod sv. Klare. Blizu zavoda je tovarna za čiščenje bombaža in nekaj kastiljanskih družin, ostalo so indijanske kočice, zgrajene iz hlodov in slame. S. Serapija poroča v »Katoliških misijonih«, da prihajajo indijanski otroci vsak dan v zavod ter se pridno učijo katekizma ter še rajši pejejo; prihajajo tudi večji fantje in odrasli moške s prošnjo, naj jih uče katekizma. O priliki evharističnega kongresa v Buenos-Airesu so v Laishi imeli tridnevno in ob koncu evharistično procesijo, ki je bila sploh prva procesija v tem kraju. Mnogo trpijo od vročine. Kadar je pa zelo vroče, se gredo — tako poroča sestra — ob mraku na teraso hladiti in po okoličici se razlegajo Marijine pesmi, seveda slovenske. Včasih vse izpojemo, kar jih znamo in kar se jih spomnimo.

Dom duhovnih vaj pri sv. Jožefu n. Celjem. Za moške: 11. do 15. aprila. Za dekleta: 15. do 19. maja, 9. do 13. junija, 6. do 10. julija, 14. do 18. avgusta, 12. do 16. oktobra, 1. do 5. nov., 26. do 30. decembra. Za žene: 26. do 30. maja, 7. do 11. sept., 28. sept. do 2. okt. (žene iz Trbovelj). Za fante: 14. do 18. dec. Začetek na vsak prvi gori imenovani dan ob 6. uri zvečer. Vodili bodo gg. misijonarji sv. Vincencija Pavlanskega. Vzdrževalnina za vse dni je 75 Din. Priglasiti se je pravočasno in priložiti znamko za odgovor. Posamezne župnije si lahko prekrbe lastne duhovne vaje, če je vsaj 20 pri-glašenecv.

Dne 13. marca se je vršil pri Veliki Nedelji pogreb tamošnjega g. župnika, dekana in konzistorijalnega svetnika Fr. Horvata. Zadnjo pot je posodilo temu priljubljenemu dušnemu pastirju pred cerkvijo in v njej 4000 ljudi. Na mirodvor ga je spremilo 2500 oseb in med temi 56 duhovnih sobratov. Pogreb je vodil g. stolni prošt dr. M. Vraber, ki se je tudi poslovil od blagopokojnega pri odprtem grobu. V cerkvi je govoril zadnji pozdrav g. stolni kanonik dr. I. Žagar. Ganljivo je bilo slovo zastopnika Katoliške akcije in šolske mladine. Žalostinke sta pela domači pevski zbor in moški zbor pevskega društva »Maribor« pod vodstvom g. kapelnika J. E. Gašpariča. Med odličnim spremljevalci na zadnji poti so bili: g. stolni kanonik Fr. Časl, ptujski prošt Greif, minister v pokoju Vesenjaki in srezki načelnik v Ptuj g. Bratina. Izredno številna udeležba pri pogrebu je bil veličasten znak ljubezni ter spoštovanja do blagega gospoda iz vrst naroda in duhovnih tovarišev.

Duhovniške vesti. Za upravitelja dekanije Kozje je bil imenovan g. Viktor Lunder, kn.-šk. duhovni svetovalec in župnik v Kozjem; za upravitelja dekanije Velika Nedelja pa g. Franc Bratušek, kn.-šk. konzistorijalni svetnik in župnik pri Svetinjah. — Postavljeni so bili gg.: Štefan Bakan, kaplan v Dolnji Lendavi, za provizorja istotam; Fortunat Končan, župnik pri Sv. Pavlu pri Preboldu, za soprovizorja v Mariji Reki; p. Konstantin Očepek, minoritski duhovnik, za župnijskega vikarja pri Sv. Vidu pri Ptuj; Franc Modrinjak, kaplan v Pišecah, za provizorja v Artičah; Janez Ogulin, kaplan pri Sv. Martinu pri Slovenjgradcu, za provizorja v Belih vodah; Ivan Rančigaj, župnik pri Sv. Petru pod Sv. gorami, za soprovizorja v Podsredi; Jakob Sajovic, župnik pri Sv. Marjeti na Planini, za soprovizorja v Jurkloštru in Andrej Stakne, kaplan na Ljubnem, za provizorja na Sladki gori. — Poverilo se je oskrbovanje župnije Gotovlje g. Robertu Vaclavik, vpok. župniku ravnotam; oskrbovanje župnije Gornja Sv. Kungota g. Jožefu Kolarič, vpok. župniku malonedeljskemu in provizorju na Sl. gori. — Nastavljen je bil g. Inocenc Kunčnik, minoritski duhovnik, za kaplana pri Sv. Vidu pri Ptuj. — Začasno nezasedeno ostane kaplansko mesto pri Sv. Martinu pri Slovenjgradcu in v Pišecah.

Naš svetovni znani učenjak umrl v Ameriki. V Njujorku je umrl v starosti 78 let g. dr. Mihajlo Pupin, znameniti profesor na njujorskem Columbia vseučilišču. Rajni se je rodil kot sin srbskih staršev v Idvoru v Banatu. V mladosti je bil pastir. Nižjo gimnazijo je študiral v Pančevu. S 15 leti je odšel v Ameriko, kjer se je preživljal kot delavec in po večerih je obiskoval razne tečaje, v katerih se je izobraževal. Na ta način je končal gimnazijo in vseučilišče. Njujorsko Columbia vseučilišče ga je poslalo študirat fiziko na Angleško in v Berlin. V Berlinu je postal doktor fizike. Po povratku v Njujork je bil profesor na omenjenem vseučilišču. Rajni je bil svetovno znan ter čislán kot učenjak in iznajditelj. Amerikanci so iz-

NOVICE

Osebne vesti.

60letnica. Dne 15. marca je obhajal v Mariboru 60letnico g. dr. Josip Leskovar. Rodil se je dne 15. marca 1875 v Čadramu pri Konjicah. Gimnazijo je dovršil v Mariboru, pravne nauke v Gradcu in na Dunaju, kjer je prejel naslov doktorja prava. Advokatsko pripravnisko prakso je izvršil v Ljubljani. V Maribor je prišel kot samostojen odvetnik leta 1910. Jubilant je bil ne-

ustrašen in politično delaven Slovenec že pod Avstrijo. Po prevratu je bil gerent mariborskega okrajnega zastopa in gerent mariborske občine. Pri občinskih volitvah leta 1924 je bil izvoljen za župana mesta Maribor in je vodil županske posle do leta 1927, ko je postal predsednik oblastnega odbora in si je pridobil v kratkem času delovanja oblasti za bivšo Slovensko Štajersko nezaporne zasluge. Požrtvovalno in na vseh poljih delavnemu jublantu naše iskrene čestitke z željo: Bog nam ohrani moža dela!

Pogreb g. župnika, dekana in konzistorijalnega svetnika Friderika Horvat.

redno ponosni nanj. Pupin je bil prijatelj pokojnega ameriškega predsednika Wilsona, na katerega je imel velik vpliv pri mirovnih pogajanjih v Parizu. Na njegovo prigovarjanje se je uprl Wilson zahtevi Italijanov, da bi se bili oni polastili po prevratu Bleda in Bohinja. Ostani velikemu možu ohranjen hvaležen spomin med Slovenci, za katere se je zanimal in zastavil svoj veliki vpliv, da je otel najlepši kos slovenske zemlje!

Nesreče.

Starček padel v Pesnico in utonil. Poroke svojega sina pri Sv. Kungoti se je udeležil tudi ženinov oče 70letni Matija Ermut, posestnik od Sv. Križa nad Mariborom. Iz cerkve so šli gosti v krčmo. Iz gostilne se je odstranil stari Ermut, kakor da bi se podal nekoliko na sveži zrak. Očeta ni bilo več nazaj. Vsi so bili prepričani, da je krenil domov in so šli, nič hudega sluteč, za njim. Ermuta tudi doma ni bilo in so ga šli iskat. Skraja je bilo vse iskanje zastonj. Čez par dni so našli v Pesnici njegov klobuk in šele čez en teden po nesreči so zadeli v Pesnici na starčkov truplo. Kako je prišlo do smrtne nesreče, ne zna nikdo.

Gospodarsko poslopje je uničil ogenj v noči posestniku Benku v Krčevini pri Vurbergu. Uničeno je zidano gospodarsko poslopje, zgorelo je 20 kokoši, težke svinje, 4 vozovi, več gospodarskih strojev ter precej slame in sena. Škoda znaša 40 000 Din, zavarovalnina je komaj polovična.

Smrtna nesreča gospodinje. V župniji Planina pri Sevnici so pri Španovih v gozdu podirali drevje za drva. Za delavci je šla pogledat hišna gospodinja. Pri pregledovanju dela je pridrvel nenadno z velike strmine težak hrastov hloď, ki je zadel ob gospodinjino, da jo je vrglo daleč proč in je kmalu izdihnila. Rajna je bila vzgledna mati in gospodinja in je njena smrt zelo hudo zadela družino.

Padel z voza in podlegel poškodbi. V bližini svojega doma v Stožicah na Kranjskem je padel z voza 59letni posestnik Jakob Jernejc. Pri padcu je dobil tako hude poškodbe, da jim je podlegel v kljub takojšnji zdravniški pomoči.

Razne novice.

Sreča v nesreči. Na mostu pri Brodeh blizu Vranskega je bila v zadnjem trenutku slučajno preprečena velika avtobusna nesreča. Med Sv. Petrom v Sav. dolini in Vranskem vzdržuje avtobusni promet g. Artur Jugovič. Ko je pripeljal avtobus do zgoraj omenjene točke, g. Jugovič ni mogel videti radi ovinka, da mu pelje nasproti tovorni avto. Obe vozili sta se srečali na zelo ozkem mostu. Radi nevarnosti trčenja je zapeljal avtobus na skrajni rob. Desno kolo je že bilo čez rob in je manjkalo za las, da se ni prevrnil avtobus s 6 potniki v dokaj globok potok. Potnikom se ni zgodilo ničesar, le smrtni strah so morali okušati nekaj trenutkov. Sinek je cementni steber, ki je držal ograjo, zbil v potok in zlomil ograjo. Avtobus je odnesel iz nesreče lažje poškodbe na spre-

dnjem delu, ni mogel nadaljevati vožnje in je prevzel potnike ter pošto kamniški avto, ki je zapeljal oboje na postajo.

Skrivnostna najdba v podzemeljski jami. V Beli Krajini je vse polno podzemeljskih kapniških jam, a še vedno nove odkrivajo. V okolici Adlešičev so odkrili zadnje dni novo kapniško jamo, v katero so se spustili po vrveh 27 m globoko. Na dnu jame so zadeli na vse polno najlepših kapnikov, razne kosti in na človeško lobanjo. O skrivnostni najdbi lobanje se širijo najbolj različne govorice in se vzbujajo spomini na par nepojasnjenih zločinov, ki so se zgodili pred 40 leti.

Strašen požar. Naselbino Čankalun v spodnjem Egiptu je uničil požar 14. marca. Zgorelo je 600 hiš.

Gospodinjam, kuharicam in nevestam! Mohorjeva družba je pravkar izdala drugo izdajo priljubljene »Kuharice«, ki jo je spisala Marija Remec. Knjiga, ki se imenuje »Kuharica v kmečki, delavski in preprosti meščanski hiši«, ima 255 strani in vsebuje 965 kuharskih receptov za preprosta in cenena, a vendar okusna in tečna jedila. Vse gospodinje bodo s to knjigo izredno zadovoljne. Naročajte knjigo po dopisnici pri Družbi sv. Mohorja v Celju. Broširan izvod stane za ude 21 Din, za neude 28 Din, v platno vezana knjiga pa 30 D, z aneude 40 Din.

Obžalovanja vredni slučaj.

Smrtna obsodba. Mariborsko sodišče je obsodilo na smrt dne 15. marca Viktorja Juhanta. Juhant je umoril in izropal lani dne 20. novembra v Gradiški pri Zgornji Sv. Kungoti mladega krošnjarja. Na smrt obsojeni je iz Mlake pri Komendi blizu Kamnika, star 32 let. Presedel je že v ječi dve leti zaradi tatvine.

Samomor. Obesila se je Mariboru na Kralja Petra trgu 22letna služkinja Marija Ribizel. Vzrok obupnega dejanja mladega kmečkega dekleta je neznan.

Slepar v vlogi eksekutorja. Haloze so bile že večkrat žrtev vseh mogočih sleparij. Zadnje dni se je klatil po Halozah po kletih, pečatil sode ter iztirjeval denar neki moški pod krinko eksekutorja. Slepar je potegnil na ta način iz kmečkih žepov 3000 Din v gotovini, povrh so ga kmetje še gostili in mu dajali brezplačno prenočišče. Goljufa zasledujejo orožniki.

Vlomilec odnesel celo vrečo fotograf-skih aparatov. V noči je bilo vlomljeno s ponarejenim ključem v prostore tvrdke »Fotomaterial« v Perlesovi hiši v Prešernovi ulici v Ljubljani. Uzmovič

je odnesel najbrž v vreči 25 fotografičnih aparatov raznih znamk in iz predala 1000 Din gotovine. Vlomilec je moral imeti pomagača, ki mu je kril z dvorišča hrbet. Škoda znaša 16.000 Din.

Obsojen slepar in ovađuh. Novomeško okrožno sodišče je obsodilo dne 12. marca t. l. zaradi prevare in ponarejanja listin na štiriletni strogi zapor 37-letnega Ivana Meze, doma iz Trsta. Obsojeni je imel pred petimi leti službo v papirnici bratov Piatnik v Radečah pri Zidanem mostu. V papirnici je ponarejal tovarne liste, katere mu je izplačevala tovarniška blagajna. Blagajničarka v omenjeni papirnici je po krivem obdolžil vohunstva ter jo pustil zapreti. Spravil jo je ob službo in pred sodišče za zaščito države, kjer so preiskavo proti obdolženki ustavili. To lopovščino je zagrešil, da je lažje nadaljeval svoje sleparije. Pred sodniki se je izgovarjal, da je bil prisiljen k sleparijam radi preslabe plače. V tvornici v Radečah je prejemal na mesec 1900 Din, njegova žena pa 800 Din pokojnine.

Slovenska Krajina.

Črensovci. V jeseni smo poročali, da je tajniku tukajšnje Kmečke posojilnice nekdo po-fatil iz »Našega doma« kolo. Gospod si je seveda kupil drugo kolo in na prvega je pač moral pozabiti. Zdaj po več mesecih je pa dobil obvestilo, da je njegov biciklin v Mariboru na policiji. Samo škoda, da policija ni obdržala tudi fanti, ki se je na kolesu vozil in zatrdjeval stražniku, da ima knjižico doma in je bo kmalu prinesel.

Črensovci. V nedeljo dne 3. marca je naše Prosvetno društvo vprizorilo v »Našem domu« igro »Mlinarjev Janez«. Društvo je naredilo veliko reklamo in dvorana je bila dobro zasedena, od »Cvetine Borogradske« sem je bila prvič zopet polna. Igra je v splošnem dobro uspela. Režiserka in igralci so se potrudili, kolikor so pač mogli, vendar je igra bila pretežka za naše razmere in na tako majem odru težko izvedljiva. Vse ni za vsak kraj. Mi smo zadovoljni in čestitamo vsem!

Črensovci. V nedeljo dne 3. marca je imela srezka organizacija JNS pri nas sestanek in sicer v gostilni Škoberne. Tega volilnega se stanka se je udeležil tudi bivši poslanec Hajdinjak, ki je poročal o svojem poslanskem delu. Sestanek je bil zelo slabo obiskan. Udeleženci so postavili za kandidata JNS gospoda Hajdinjaka. Ne vemo, če je g. Hajdinjak poročal tudi o tem, da je podpisal predlog Volilci še tega niso pozabili.

Gornja Bistrica. Tudi pri nas imamo uzmevič. Pa so navadno prefrigani taki tatovi, da jih težko dobiš. Eden od teh je pa le imel smolo. Zasačili so ga in ukradeno blago je moral sam znositi nazaj in še par gorkih je dobil.

že boljše pustiti vsakemu njegovo lastnino pri miru.

Dolnja Bistrica. Naši igralci in pevci so gostovali tudi na Hotizi dne 4. marca. Na pustni torek so nam pokazali svoje sposobnosti pri nas doma v šoli. Dobro so se odrezali v obeh mestih in ljudje so napolnili »dvorane«. Pripravljajo že drugo igro.

Beltinci. Pri nas je umrl v najlepših moških letih daleč znani gostilničar Kreslin. Pokopali smo ga v četrtek ob veliki udeležbi ljudstva od blizu in daleč. Pokoj njegovi duši!

Bistrica. Zanimiva je statistika časopisov za naše tri Bistrice. Izgleda takole: »Novin« je na Gornji Bistrici 30, na Srednji 16, na Dolnji 36, skupaj 82 izvodov; »Slovenskega gospodarja« je na Gornji 45, na Srednji 22, in na Dolnji 18, skupno 83 izvodov. »Domovine« na Gornji in Srednji ni nobene, na Dolnji 4; »M. Krajine« je na Gornji 4, na Srednji 1, na Dolnji 2. »Domoljub« je na Srednji 1 in 1 »Slovenec« tu in 1 na Dolnji. Tudi »Jutro« je 1 na Srednji. Zanimivo je, da na vseh treh Bistricah ni niti enega izvoda »Ljudske pravice«. Kaj nam pove ta seznam? To, da naši ljudje hočejo le katoliške liste. Najbolj je razveseljiv porast »Slovenskega gospodarja«, saj je imel ta list lansko leto junija na vseh treh Bistricah le 4 naročnike. Torej vsi napadi na list in na njegove poročevalce niso nič pomagali. Na take napade so ljudje odgovarjali tako, da so pridobivali nove naročnike. Največ zaslug za tako visoko število naročnikov »Slovenskega gospodarja« imata selska pismonoša na Srednji in Gornji Bistrici. Bog jima bo poplačal trud, ki sta ga imela za katoliški tisk. »Domovini« so pa naročniki kar skopneli, v celi župniji ima še samo 9 naročnikov, dočim ima »Slovenski gospodar« v fari trenutno točno 150 naročnikov. Nekateri se sicer jezijo na to visoko število, pa vsem takim povemo, da niti pri tej številki nečemo obstati. Le naprej, pridobivajte nove naročnike. Če kdo lista redno ne dobiva, naj se oglasi pri gospodu kaplanu. Bistrica, zlasti Dolnja, potrudite se, da boste kmalu prišle do števila 100.

Trnje. Naša vas je dobila bogoslovca. Gosp. Cvetko je prišel iz vseučilišča in je vstopil v bogoslovje v Mariboru. Vsi vaščani smo se tega razveselili. Obilo božjega blagoslova!

Avtobusna zveza. Skoraj bo eno leto, ko več ne vozi avtobus med Sobotno in Lendavo. Kraji med tema dvema mestoma (30 km) nimajo sedaj na razpolago nobenega prometnega sredstva in so ljudje navezani le na svoje noge, ki pa v slabem vremenu tudi odpovedo. Radi vi-

Nalezljiv katar v nožnici

in kužno oteletenje krav kvarijo dobavo mleka. Kot preprečno sredstvo Bissulin! Dobi se samo na odredbo živinozdravnika. Najmanjši tovarniški zavitek 25 vezil. Trajno držijo, brez duha, nerazdražljiv. Izdelovatelj: H. Trommsdorff, Chem. Fabrik Aachen. Zastopnik »Lykos«, Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ulica 8.

soke takse (12.000 Din) se baje avtobusna vožnja ne izplača. Ali bi se mogoče našel kje kak avtopodjetnik, ki bi nam oskrbel to prepotrebno zvezo? V Lendavo moramo hoditi na vse urade in mislimo, da bi se izplačalo. Vsaj na vsaki drugi dan bi si želeli tako zvezo. Pozanimajte se za to progo in pri zmernih cenah bo dovolj potnikov!

★

Odškodnino za poplavo prejel eden.

Nikola Uzunovič, mož ogromnega bogastva, je bil večkrat ministrski predsednik ter je predsednik JNS. Njegova slika je ovekovečena na legitimacijah JNS. Leta 1926 je ustvaril davek za poplavljenca, ki ga je plačevalo vse uradništvo dolgo let. O razdelitvi odškodnine poplavljenecem pišejo »Beogradske narodne novine« 9. marca t. l. pod naslovom »Milijon dinarjev odškodnine radi poplave zemlje je prejel Nikola Uzunovič« naslednje:

»Na čelu vlade je bil leta 1926 g. Nikola Uzunovič. Takrat so bile v naši državi velike poplave. Največje žrtve so bili uradniki. Njim se je leta in leta odtegovalo od plače 10 odsotkov za fond, iz katerega so bili odškodnovani poplavljenca. Ali veste, kdo je prvi prejel pomoč iz tega fonda? Ali veste, kakšno pomoč in na naslov česa? Prvo pomoč je prejel Nikola Uzunovič, prvo pomoč en milijon dinarjev, a to na naslov odškodnine, ker so mu poplavljenca polja »okoli Niša na vse štiri strani«. Ta pomoč mu je bila takoj izplačana. Bila pa ni zadostna, da bi popolnoma odškodnovala g. Uzunoviča, ker se je poplavljenec izplačevala le ena petina, oziroma šestina škode.«

žagi, ki so vredni 4000 Din. Ljudje pravijo, da so tatje iz antonjevske tatinske zadrage, ki še ni vpisana v register pri okrožnem sodišču in ima tudi pri nas nekaj udov. Zadnji čas je, da jo vpišejo, da bo enkrat konec nesramnih tatvin.

Sv. Benedikt v Slov. goricah. V ponedeljek dne 4. marca smo obhajali zelo slovesno poroko Franca Zemljiča, kmeta iz Ročice, in Terezije Vrtnjakove, kmetke hčere iz Ihove. Iz nagovora gospoda dekana povzamemo, da

Naročajte naše liste, ki jih tiska Tiskarna sv. Cirila:

»Slovenski gospodar«
»Naš dom«
»Nedelja«
»Glasnik presvetega Srca Jezusovega«
»Rafael«.

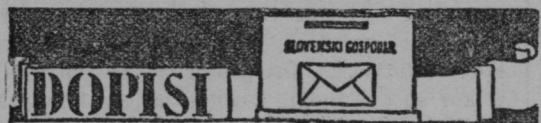
je bil ženin dolga leta član predstojništva mladeniške Marijine družbe, eden prvih naših prosvetnih delavcev, nad vse navdušen član bivšega Orla, skozi 16 let prvovrsten igralec na našem odru ter vnet sodelavec pri FKA. Bil je med prvimi borci, kadar je šlo za zmago naših katoliških načel v javnosti. Znan je kot izvrsten sadjar in drevesničar ter od leta 1923 krepko sodeluje pri sadjarski podružnici, čebelarški podružnici pa je predsednik. Nevesta je bila dozdej vzorna družbenica Marijina, ki se je z obiskom dveh gospodinjskih tečajev lepo pripravila za svoj novi stan. Pri sv. maši sta asistirala sedanji g. kaplan Jak. Sem in bivši g. Tone Bošte, med sv. mašo je pa krasno prepeval naš mešani zbor. K svetli maši je prihitelo mnogo družbenikov in družbenic. Vrli ženin in blaga nevesta! Naj vaju božje Srce Jezusovo blagoslovlja v novem stanu in podpira s svojo milostjo, da bosta srečna, saj sta se nanj pripravila najlepše z vzornim življenjem v Marijini družbi!

Sv. Barbara v Slov. goricah. Na sedmini po blagopokojni Ivani Nerat, katere pogreba se je udeležilo lepo število vernikov, se je nabralo za kruh sv. Antona 85 Din, za kar dobrim darovalcem Bog plati, rajni pa svetila večne luči!

Sv. Ana v Slov. goricah. Svetoletne procesije, ki jih je bilo 12, so bile dobro obiskane. Kot slovesen sklep svetega leta homo obhajali tri-dnevno dne 23., 24. in 25. marca.

Ptuj. Prav lep je bil letošnji 3. marec, pustna nedelja. Tega dne se še posebno veselijo ženini in neveste. Mnogo parov iz naše občine župnije je letošnji pust stopilo pred oltar ter prejelo 7. sv. zakrament. Zgoraj omenjeno nedeljo popoldne sta v večjem spremstvu sva-tov stopila pred oltar ter si v znak vedne zakonske zvestobe podala roke zgleden mladenič Franc Vrečar, posestnik iz Krčevine pri Ptuj, ter vrla Marijina družbenica Marija Toplak, posestniška hči s prijaznega Mestnega vrha. Kot priči sta prisostvovala Svenšek F., posestnik iz Štukov pri Ptuj, ki je ob enem tudi predsednik občine Grajena, ter Pihlar Alojz, posestnik iz Mestnega vrha. Mlademu paru čestitamo ter želimo mnogo srečnih in zadovoljnih dni.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Da ne bi kdo mislil, da je bila prazna baharija, ko smo zadnjič poročali o naših gostijah, naj se vam letos novoporočeni pari kar po vrsti predstavijo in sicer po vaseh, kjer mladi zakonci stanujejo. V Pleterjah Peršuh Anton — Rogač Marija; v Župeči vasi: Vtič Franc — Podgajski Štefanija, Turk Anton — Murko Marija, Beranič Franc — Vidovič Liza, Kozderec Štefan — Pišek Cecilija in Bauman Anton — Peršuh Katarina; v Sv. Lovrencu: Križanec Nikolaj iz Sesterž in Ana Osenjak; v Apačah pa Bauman Jožef — Gajser Marija ter Franc Tominc in Roza Turk iz Trnovca. Dal Bog vsem, da tega koraka nikdar ne bo treba obžalovati! — V istem času je tudi smrt nemoteno opravljala svoj posel med nami: v Apačah je po dolgem bolehanju umrl Anton Velkner s 65 leti, v Župeči vasi 66letni zidar Ivan Kralj, v Spodnjih Pleterjah pa s 63 leti vrla kmetica Liza Klanjšek, skrbna mati mnogoštevilne družine. Nato je pa bela žena precej hudo zamahnila, tako da so bili istočasno v fari trije mrličji: v Zgornjih Pleterjah je po daljšem trpljenju bogu vdano umrla Marija Kranjc v 48. letu svojega bogoljubnega življenja, ki je bila nazadnje več let tudi prednica tretjeredne skupščine ter je veliko dobrega storila, kljub slabotnemu zdravju. V Župeči vasi je po kratkem bolehanju nepričakovano

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Zadnji čas imamo kar po vrsti pogrebe. Bilo jih je letos že 18. So mladi in stari, ki so umrli. Vdovi Terezija Švab in Ana Ploj sta umrli v 80. letu starosti, Elizabeta Schneider celo v 87. letu. Mladenč Martin Kurbus je umrl v 37. letu starosti, mladi mož Franc Ješovnik, kmet v Ihovi, pa v 32. letu. Ta je bil komaj 2 in pol meseca poročen, pa ga je ukončala strašna jetika. Leta 1929 je umrl brat Jurij, leta 1933 brat Karol, leta 1934 brat Janez in vsi na jetiki. Res prežalostno! Kako potrebna je potrebna bolnica za jetične, da bi se ozdravljali! Smrt pride kakor tat. Slednjih tudi ne manjka. Enim so pokradli kokoši, kmetu in posestniku žage Francu Cafu pa enkrat raznih reči za 1000 Din, drugikrat pa vse jermene na

preminula 81letna Marija Frangež. V Spodnjih Pleterjah pa je skoro istočasno smrt rešila že polletnega trpljenja Terezijo Planinšek, blago mater dveh trapistov-patrov Stanislava ter Tomaža in drugih vrlih otrok. Preživela je 84 dolgih let, pa ji je Bog v hudi bolezni, ki je bila skoro sama molitev, dal še posebno obilo prilike za zaslužnje. Ob veličastnem pogrebu sta jo poleg domačega dušnega pastirja spremlila tudi sosedni g. župnik iz Gore ter nečak pokojne, p. Gabriel iz Maribora. Bog daj našemu narodu dosti takih mater, njej in vsem ostalim pa blažen pokoj!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Novo poročenih je bilo osem parov in dva para zlatoporočencev. Župečja vas se letos posebno odlikuje po številu porok: kar šest parov in ena zlata poroka. Vsem novoporočencem želimo obilo sreče in božjega blagoslova, zlatoporočencem daj Bog še doživeti biserne poroke. — Za predpusno nedeljo smo imeli igro, katera je izzvala obilo smeha. — Žal, da ni med fanti popolnega sporazuma in miru. Martin I. in II. in Janez in Jožef se včasih spopadejo med seboj. Posledica je ta, da je moral eden iskati pomoči v bolnišnici, kjer se mu bodo tudi živci pomirili.

Dr. Josip Leskovar 66letnik.

Dva para zlatoporočencev pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. Sedita spredaj na sliki Jakob in Marija Peršuh iz Župečje vasi, stojita zadej Janez in Marija Kozoderc v Zg. Pleterjih.

Šmartno na Pohorju. Pred kratkem je umrla v Frajhajmu 80 let stara dobra gospodinja in posestnica gospa Repnik Katarina, po dom. Donik, po dolgoletni mučni bolezni, sprevidena s sv. zakramenti. Zapustila je moža, s katerim je bila 51 let poročena, ter osem odrastlih otrok. V hišo je zahajal »Slovenski gospodar«, kateremu je bila zvesta do smrti. — Dne 3. marca se je v naglici razširila vest, da je umrla, zadeta od možganske kapi, v 52. letu gospa Rafolt Liza, posestnica v Frajhajmu, vdova po bivšem dolgoletnem županu občine Frajhajm Rafolt Martinu. Zapušča tri otroke in lepo posestvo. Pokojna je bila dobra gospodinja in krščanska mati; rada je postregla z največjo prijaznostjo vsakemu, ki je prišel v njeno hišo. V njen dom je redno zahajal naš

»Slovenski gospodar«, katerega je marljivo čitala. Ob odprtem grobu ji je zapel tukajšnji pevski zbor pod vodstvom g. organista Hanca v slovo »Na grobehe«. Ker je bila rajna Marijina družbenka, so se tudi članice te družbe pogreba korporativno udeležile. Rajni Katarini in Lizi naj sveti večna luč! Žalujemo preostalim naše sožalje! Na sedmini pokojne. Rafolt Lize se je nabralo za dijaško semenišče v Mariboru Din 48.75.

Sv. Lovrenc na Pohorju. Minuli teden so pokopali pri Veliki Nedelji tamošnjega župnika in dekana g. Friderika Horvata. Blagopokojnik je veliko let pastiral v tej župniji in delil duhovne dobrote. Sejal je seme božje besede ter bil vsem pravi duhovni oče, prijatelj in svetovalec; bil je tudi ustanovitelj naše pošiljnice. V poslovljni pridigi je rekel: »Kadar boste zvedeli, da sem umrl, molite zame!« Storimo to, da izpolnimo željo pokojnika! — Neusmiljeno kosi zadnje čase smrt med duhovniki. Skoro vsaki mesec prinese časopisje vest o smrti kakega duhovnika, a naraščaja je tako malo. Mladina, dijaki, ki čutite v sebi sposobnost za duhovniški poklic, kaj še oklevate! Danes je čisto gotovo, da so duhovniki preza-posleni. Tam, kjer bi morali biti trije, je danes eden. Pri vseh drugih poklicih je vsega preveč in jih čaka na službo kar na stotine. Torej fantje, ne bodite malodušni! Čim več bo duhovnikov, tem večje bo število dobrih katoličanov! — V zadnjih časopisih smo čitali, kako se po raznih srezih imenujejo kandidati za volitve v narodno skupščino. Ne vem, a jih imenujejo drugi, ali se imenujejo kar sami. Vemo samo

Mariborski bogoslovec Štefan Vošnjak je umrl v Grižah pri Celju.

Milijardna zguba vsled obrabe.

Ogromne so zgube, katere utrpí človeštvo radi obrabe. Predstavljajmo si samo težo usnja, katerega pušča človeštvo zmlatega v prah po mestnih ulicah. Število ljudi, ki nosijo kakoršnjekoli obuvalo, lahko cenimo na 800 milijonov. Ako računamo nizko, obrabi vsak na leto pol kg podplatov. Po tračnicah na železniških progah na celem svetu se obrabi letno 250.000 ton železa. V to svoto je vračunana samo obraba na tračnicah brez koles. Največjo obrabo beležijo avtomobili. Celotna obraba kovanega denarja je prav znatna in jo cenijo letno na 1 tonu zlata in 85 ton

Januš Golec:

Propast in dvig.

Ljudska povest.

Med pivce, pevce ter veseljake po vinskih hramih je udarila strašna vest: Povsem nova bolezen se je pojavila po vinogradih in grozi s popolnim uničenjem trte!

V Mislavčevem vinogradu v Kapelah so se prikazale med zdravimi trtami rjave lise in te so se širile z neugnano silo po celem vinogradu do usahnenja. Možakarji, ki so umeli trtorejo, so trdili, da bi naj bil prinesel novo bolezen v Kapele vojak, kateri je služil pri brzojavnem bataljonu nekje blizu Dunaja.

Zopet drugi so znali povedati, da se je pojavila nova bolezen v vinogradih v Mariji Gorici pri Sv. Ani, srez Klanjec na Hrvaškem. Graščina je dobila trte iz Francije, ta iz Amerike. Pospešuje pa novo bolezen »strupena rosa« in ta rosa je prenesla trtno kugo preko Sotle na Štajersko.

Vinarski strokovnjaki so skušali tarnajočim in neukim ljudem dopovedati, da gre pri pojavu nove

11

trtne bolezni za drobne žuželke, katerim je pravo ime »trtna uš«.

Naj je šlo za uš ali strupeno roso, ljudje so videli na lastne oči, kako se prikazujejo po doslej najlepših vinogradih rjave lise, katerih ni mogoče zaustaviti. Vinograd z žigom rjavih lis je zapisan poginu! To je že vsak priprosti človek sam opazoval, kako se novi smrtni sovražnik trte z vso neugnano naglico razširja od vinograda do vinograda, od enega vinskega griča do drugega in brzi celo iz kraja v kraj.

Kaj je bila vest o kužnem poginu rakov v primeri z neizprosno morilko trte! Vse po spodnjih krajih je govorilo o groznem udaru na vinograde, ki bo streznil v par letih vse pijance in jih prisilil k vodi.

Trezni, verni ter resni ljudje so bili prepričanja, da je propad vinogradov očitna kazen božja za grehe pijancev, kar so tudi trdili duhovniki v svojih pridigah. Utrjevala se je tudi vera, če gre za božjo kazen, je tudi obnova izključena!

Zgodovina nam bogznaj kolikokrat beleži, kako pojavi kužnih bolezni niso vrnil vseh ljudi na pravo ter resno pot. Nikakor ne! Lahkomiselnost in lahkoživost sta se v slučajih kuge potrojili. Toliko in toliko

to, da jih je vedno več, že celo nad 7000 po številu!

Sv. Kunigunda na Pohorju. Dne 13. februarja se je raznesla po župniji žalostna vest, da je nenadoma umrl, zadet od srčne kapi, daleč na okrog znani in priljubljeni mož, prevžitkar Alojz Mernik, po domače Mah. Bil je mož lepega značaja. V njegovo hišo je prihajal vedno »Slovenski gospodar«. Ceravno je bil že dve leti bolan, je vendar rad prihajal k mizi Gospodovi. Bil je dolgo let župan občine Padški vrh. Tudi je bil cenilni mož in načelnik tukajšnje Hranilnice in posojilnice, katero je prav skrbno vodil. Bil je tudi večkrat načelnik krajevnega šolskega odbora pri Sv. Kunigundi. Kako je bil rajni priljubljen, je živo pokazala obilna udeležba pri njegovem pogrebu. Na pokopališču se je z lepimi in pomenljivimi besedami poslovil od njega naš gospod župnik. Počivaj v miru, dragi krščanski mož, ženi in sorodnikom naše iskreno sožalje! — Tudi ženi smo se. Dne 27. svečana je stopil v zakonski stan mladenič Anton Mernik, po domače Ramšakov, s svojo zaročenko Emo Korošec, hčerko tukajšnje gostilničarke. Želimo jima obilo sreče in božjega blagoslova!

Sv. Kunigunda na Pohorju. Pustni čas je zatonil za eno leto v morje večnosti. Dolg je bil, ali prehitro je še minil, vsaj zavoljo tega, ker dokler še pustu ni odklenalo, se še tudi ostra zima ni tako hudo pojavila. V februarju smo imeli res toplejše dni, a zdaj, ko smo se že nadejali, da bomo kmalu orali in kopali naše vinograde in njive, smo dobili snega do zvrhane mere. Poglejmo naš predpust z druge strani. Ni preveč bogat na gostijah; toliko jih je pa že bilo, da ni volk tulil skozi vas. Junakov 7. sv. zakramenta smo imeli štiri. Najprvo sta si obljubila zakonsko zvestobo v domači farni cerkvi Anton Vetrih, ki je peljal svojo nevesto Marijo Podgrajšek na svoj dom. Podal je roko pred oltarjem svoji Veroniki Jurij Hohler ter s tem zagotovil, da bo njen soprog. Tudi Ramšakov Tonček si je domislil, da bo potreboval gospodinjico ter popeljal Likuževo Emico pred poročni oltar. In še eden je, ki se je tudi naveličal sam živeti ter si je poiskal svojo družico tam daleč izven naše župnije in sicer v prijaznem Špitaliču. Bil je to Simon Ravnjak, drvar, njegova nevesta pa je Zorko-

Pri utrujenosti, razdraženosti, tesnobi, nespau, srčnih nadlogah, tesnobi v prsih, poživi naravna »Franz Josefova« grenčica trajni obtok krvi v trebuhu in učinkuje pomirjevalno na njeno valovanje. Profesorji za boleznimi prebavil izjavljajo, da se »Franz Josefova« vođa pri pojavih, ki imajo svoj izvor v zastrupljenju želodčnega črevesnega kanala, obnese kot prav izborna odvajalna sredstvo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

va Tončka. Vsem novoporočencem obilo sreče in božjega blagoslova!

Sejanci pri Sv. Tomažu. Umrl je dne 5. marca vrl Marijin družbenik Joško Gašparič, sin posestnika Jožefa Gašpariča na Sejanci, in sicer v 21. letu svoje starosti. Kot 3 in pol leta starega otročka ga je zapustila vsled smrti ljubezniva mati, ki je pravzaprav nikdar ni poznal. Po dovršeni ljudski šoli se je na svojo lastno željo podal v salezijanski zavod v Veržej, da se posveti duhovskemu stanu. Toda ta želja se mu ni izpolnila. Lotila se ga je kruta, neozdravljiva bolezen, ki nam ga je ugrabila. Počivaj v miru, dragi Joško, žalujočemu očetu, bratom in sestram naše iskreno sožalje!

Sv. Križ pri Ljutomeru. Dne 9. t. m. je bil v tukajšnji župniji pokopan Franc Štuhec iz Logarovec, oče 7 otrok. Bil je poštenjak in dober kmetovalec, daleč znan kot odličen konjerec, ki se je udeleževal vseh konjskih tekmovanj v ljutomerskem okraju. Bil je 27 let občinski predstojnik bivše občine Logarovci, 45 let občinski odbornik, odbornik in funkcionar srezkih društvenih korporacij, kakor: okrajne posojilnice v Ljutomeru, zadruga za rejo žrebet, zadruga za rejo dirkačev, kmetijske zadruga v Križevcih, kola jahačev in vozača v Ljutomeru itd. Mož katoliškega prepričanja je bil naročnik katoliških listov. Umrl je v visoki starosti 85 let, pokrepčan s sveto-tajstvi. V njemu tako ljubem listu »Slovenskem gospodarju« mu želimo večni mir ter pokoj!

Svetinje. Zapustil nas je priljubljeni sosed in posestnik Ludvik Slavinec iz Mihalovec. Bil je mož kremenitega značaja in skrben gospodar, o čemer priča njegovo lepo urejeno posestvo. Naj počiva v miru. — Predpust je

bil dolg, porok pa le malo. Tudi znamenje časa.

Sv. Andraž v Slov. goricah. V petek dne 8. marca je oznanil farni zvon smrt Franca Suhača iz Slavine. Pokojni je bil dober mož, prijatelj »Slovenskega gospodarja« in se ni nikdar sramoval svojega katoliškega prepričanja. Kot vrlega člana Apostolstva mož smo ga v nedeljo dne 10. marca z društveno zastavo spremljali na dolgem sprevodu k grobu, ob katerem se je od pokojnika v imenu Apostolstva poslovil njegov dušni pastir. Počivaj v miru!

Sv. Jernej pri Ločah. V petek dne 1. marca je umrl na Ličenci bivši posestnik Jurij Jug. Rajni se je rodil leta 1856 in se je udeležil leta 1878 okupacije Bosne in Hercegovine. Počivaj v miru! Preostalim naše sožalje!

Gornja Savinjska dolina. Neki ljubljanski list je v eni zadnjih številčk pisal o razmerah lesnega delavstva v Savinjski dolini. Niso rožnate, marveč slabe. Saj se tudi gospodarjem vsled hude krize godi slabo. Obsojamo vsako izkoriščevanje delavstva ter smo na stališču, da se mora delavec za pošteno delo tudi pošteno plačati. Pri nas so po večini male žage z enim listom; v žagi dela po en žagar dnevno koliko ur hoče, plača se mu od kubi-ka ali komada. Pri nekaterih je tako urejeno, da stanuje žagar s svojo družino v gospodarjevem stanovanju; ima na razpolago drva, gospodar mu brezplačno sadi v svojo zemljo krompir itd.; včasih tudi kravo prehrani ob gospodarjevi krmu. To vse je treba upoštevati, ako se govori o plači žagarjev in lesnih delavcev. Ni pravilno, ako se odnosi med delavci in gospodarji postružajo in zastrupljajo od ljudi, ki so poklicani, da delajo mir in sporazum. Odločno smo za to, da vladajo dobri odnosi med delodajalci in delojemalci.

Ponikva ob južni žel. Nekaj novic imamo tudi mi sporočiti svetu. Letos smo pokopali že 11 mrličev, novorojencev pa imamo komaj 9. Pa upamo, da bomo to izgubo v kratkem popravili. Zakonski jarem si je nadelo v predpustnem času 6 parov. Najmlajši ženin je imel 21, najstarejši 48 let; najmlajša nevesta 20, najstarejša 36 let. Da bi le bili vsi srečni! Naj-slovesnejše se je izvršila poroka žandarmerijskega podnarednika. Antona Vrečko in pos-

ljudi je ob takih groznih prilikah zgubilo pamet in so se povsem udali pijančevanju, nečistovanju in tolovajstvu.

Isti žalostni pojav je buknil na dan, ko se je vsakdo uveril, da vinograde nekaj izpodjeda, suši in bo tolikanj priljubljena ter opevana vinska kaplja usahnila. In baš zavest o uničenju vinogradništva je tirala bolj lahkomišelnost v nekaj obup. Edina tolažba v takem obupnem položaju je bila: Pijmo, zopet pijmo, dokler je še kaj, saj ga ne bomo kmalu nikdar več!

Pričelo je popivanje ter veseljačenje, kakor bi se morala posušiti ter zginiti po grlih zadnja kaplja rujnega vinca, na katerega bodo ostali samo še spomini!

Nad vse potratno lahkomišelnost med priprostim narodom je nekoliko zajezilo poročilo, da se je začela brigati ter zanimati za od kužne bolezni napadene vinograde oblast. Pojavili so se po posameznih vinorodnih župnijah ob nedeljah po službi božji vinarski strokovnjaki. S predavanji so skušali vinogradnikom dopovedati in dokazati, da gre pri novi bolezni za trtno uš, katero so zanesli iz Amerike na Francosko in od tam je priromala k nam. Proti temu neizpros-nemu škodljivcu bo treba začeti borbo po francoskem

načinu. Francozi so iztrebili škodljivko z ogljikovim žveplecem. To je smrdljiva strupena tekočina, ki naglo izhlapeva in je za vse žuželke smrtonosna v tekočem in v plinastem stanju kot vdihalni strup.

Poslušalci takihle predavanj si prvič niso mogli misliti, da bi drobna in malodane nevidna živalca bila v stanu resno ogroziti njihove vinograde, in drugič niso verovali v uspeh uporabe ogljikovega žvepleca. Pretežna večina je bila za ljudsko razlago nove bolezni in po tej jo širi ter raznaša »strupena rosa«. Kar pa pade na vinograd kar iz neba, napram taki kugi je vsako protisredstvo zaman!

Pri tolikanj razdvojenem razpoloženju med navadnimi vinogradniki ni bilo niti misliti, da se bo sploh kateri lotil sam ter prostovoljno pokončevanja novega škodljivca. Predavatelji so poročali na mero-dajna mesta, da bo morala oblast vinogradnikom vsiliti obrambna sredstva, sicer se bo uš tako razpasla, da ji ne bo nikdo več kos.

Strokovnjaki so nasvetovali graški deželni vladi, naj da na mestih, kjer se pojavi mrčes, vbрызгavati strupen ogljikov žveplec, s katerim so si priborili v Franciji popolne uspehe.

srebra. Zguba vsled obrabe sega v težke milijarde na leto.

Kateri nared piše največ pisem?

Temu vprašanju je sledil odgovor pred 10 leti s statistiko svetovnega poštnega društva. Tedaj so bili Angleži s 3350 milijoni pisem na leto na prvem mestu. Za Anglijo je prišla Nemčija s 1861 milijoni. Najnovejša pisemska statistika je iz leta 1934. Tudi po tej piše Anglež na leto največ pisem. Na Angleškem pride na leto na vsako osebo 78 pisem. V Združenih državah 67, v Švici 59,7, v Nemčiji 55,9, na Danskem 41,6, v Avstriji 38,2, na Holandskem 31,1, v Bel-

hčere Antonije Pevec, ki sta oba iz uglednih družin, v katerih ima »Slovenski gospodar« že od nekdaj častno mesto. Dne 7. t. m. sta odpotovala v Moravsko banovino v selo Palatna pri Podujevem, kjer izvršuje ženin svojo službo. Želimo jima božjega varstva v nepoznatih krajih. — Morebiti bo tudi koga zanimalo, če povemo, da smo se že začeli pripravljati na drugi evharistični kongres v Ljubljani. Začeli smo darove zbirati za njegove potrebe, vmes pa tudi moliti za njegov uspeh. Mohorjani so zbrali 35 Din, družine pa 218 D. Obeta se nam tudi več predavanj o zgodovini in poteku dosedanjih kongresov. Evharistični Kralj naj zavladava nad našo župnijo!

Št. Janž pri Velenju. Žalost in veselje se menjata kakor noč in dan. Tako je bilo tudi pri nas. Dne 24. februarja smo pokopali ob zelo veliki udeležbi železniškega delavca Janeza Lesjak, ki je umrl v slovenjgraški bolnici dne 21. februarja na posledicah operacije. Zapušča vdovo in tri nedorasle otroke. Spremili so ga na poslednji poti njegovi tovariši iz Velenja v obilnem številu. Pogreb je pokazal, kako spoštuje in ceni naš človek delovnega moža, ki se žrtvuje ves za svojo družino ter ji hoče z žulji in znojem oskrbeti znošno bodočnost, in kako sočustvuje z onimi, ki jih je smrtjo roditelja in oskrbnika zadela največja nesreča. Odpočij se, trpin, od svojega velikega truda in večna luč naj ti svetli, žalujočim pa naše iskreno sožalje! — Dne 3. marca nas je pa povabilo na pustno veselico v Slomšekovo dvorano naše prosvetno društvo, ki nam je nudilo s svojim pestrim sporedom prav veliko smeha in poštene zabave. »Prepirljiva sosed« sta nas v šaljivi obliki poučila o važni, a dostikrat tako omalovaževani resnici, da je boljše kratka sprava, kakor dolga pravda. Šaloigra »Oh, ta Polona« pa nam je pokazala, kako gospodinje ne smejo ravnati s posli in kako se tako ravnanje nad njimi maščuje. Igralci so podali obe igri prav dobro, da bi tega od fantov-začetnikov ne bili pričakovali. Dekleta pa itak niso več novinke na odru. Prav pošteno smo se nasmejali. K temu je tudi mnogo pripomogel društveni moški, ženski in mešani pevski zbor, ki je proizvajal same šaljive pesmi. Tudi obtoženec-muzikant pred strogim sodnikom je vzbujal obilo sme-

ha z dovtipnimi popevkami na stavljena mu vprašanja. Dvorana je bila proti pričakovanju nabito polna. Nemara je to znak, da si hočejo ljudje v težkih dneh nekaj duševnega oddiha, da potem tem lažje nosijo bridkosti in težave življenja.

Črešnjice pri Vojniku. Včasih je šel volk po naši fari. Letos pa smo rekli: nak, ne boš! Nekaj parov se jih je vendar poročilo. Kroflič Franc je obljubil zakonsko zvestobo Pogladič Mariji in se preselil na njeno domačijo. Karol Štante se je poročil z Marijino družbenko Marijo Štante in se preselil na njen dom, kar k sosedu. Alojz Železnik iz Frankolovega je prišel v Črešnjice po Marijino družbenko Štante Ljudmilo. Anton Podgoršek si je zbral za svojo ženo Frančiško Adrnek, Alojz Fijavš iz Stranic je sklenil, da pogleda v Črešnjice; ko je prišel do Sojeka, je našel, kar je želel; vzel je za ženo Macuh Nežiko. Matavš Franc iz Konjic je tudi prišel k nam, zbral si je Nežo Valentinco za življenjsko družico. Mernik Martin se je poročil s Škof Marijo. Vsem novoporočencem želimo obilo sreče in božjega blagoslova!

Sv. Florjan pri Rogatcu. Dne 5. januarja je nenadoma preminul posestnik in železniški vpokojenec Anton Plavčak v Stojnem selu v starosti 55 let. Bil je mirnega in vedrega značaja, nikdar nikomur nič hudega želeč. Kmalu za njim je zatisnila za vedno svoje trudne oči najstarejša žena v naši župniji vdova Terezija Grošl, ki je dočakala visoko starost 82 let. Zadnja leta so jo zapustile oči, da ni več videla, vendar pa je svojo bolezen mirno in potrpežljivo prenašala. Dne 16. svečana so nam spet naznanili zvonovi, da je po dolgotrajni in mučni bolezni preminula vdova Nežika Drogenik iz Strmca, ki ji je šele bilo 28 let. Smrt ne izbira, temveč kosi to, kar ji pride pod koso. Dne 21. svečana je umrl v sosedni nadžupniji sv. Križa na Slatini t'k ob meji naše župnije posestnik Blaž Colnarič, naš rojak iz vzgledne hiše v Stojnem selu št. 48, v starosti 41 let. Zapušča vdovo Jozefo in osem nepreskrbljenih otrok. Bog jim daj večni mir in pokoj! — Dne 20. svečana je bil za našo župnijo dan izrednosti. Prišel je k nam iz Maribora tajnik KA, ki nam je govoril v jedrnatih besedah v cerkvi in na izvincerkvenem

sestanku. Izvolili so se v odbor KA možje, žene, fantje in dekleta, od katerih je upanje, da bodo delo vztrajno izvrševali in pridobili one, ki še danes ne umevajo prepotrebne laiškega dela. — Čita se mnogo tudi o bratovščini Jeruzalemskega osla; tudi tukaj je vpejlana. Upamo pa, da se bo ta bratovščina že kmalu razdružila, kajti sliši se, da bo njih voditelj kmalu odrinil. — Tudi tatovi se oglašajo pri nas. Od 17. do 18. svečana ponoči je bilo vlomljeno v klet kmetu Jošku Dueman v Sabracu; odnesli so mu precejšnjo količino vina, dva vrčka in še nekaj drugega orodja. Isto noč se je oglasil pri Juriju Rigel v Strmecu zvitorepi kurji tat ter si privoščil najbrž za pripravo za veselje pust kar štiri kokoši.

Marija gradec pri Laškem. Kakor je poročal »Slovenec«, je umrl koncem februarja na Vinogorici pri Trebnjem na Dolenjskem v 81. letu svoje starosti, zadet od možganske kapi, gosp. Josip Topolovšek, šolski upravitelj v pokoji. Rajni je bil naš rojak. Rojen na Marija gradu, v hiši, ki je last občine in ki v njej stanuje cerkovnik marijagradeške podružnice cerkve. V domačem kraju je bil potem še kot učitelj znan pod imenom: sin marijagradeškega mežnarja. Služboval je nekaj časa na Svetini pri Celju, potem od leta 1890 do leta 1897 pri Sv. Miklavžu nad Laškim, od leta 1897 pa do svo-

giji 29.4 in na Švedskem 26.4. Za temi šele pridejo romanske države, Francija s 26.2, Italija in Španija pa z manje nego 20.

Tamerlanovi rudniki.

Sovjetski raziskovalci so pod vodstvom dr. Sosiedka odkrili Tamerlanove bogate srebrne rudnike. Profesor Sosiedko je preiskoval različne jame v Šadimirskem gorovju v Turkestanu, ker zatrjuje različni viri, da je skrnil neke notri Tamerlan svojo bogato knjižnico. Domačini so opozorili znanstvenike na votlino Kunigut, ki jo imenujejo »Jama smrti«. Ta kraj še ni bil raziskan. Našli so notri več okostnjakov, krampe, lopate in ke-

Deželna vlada v Gradcu je poslušnila nasvet strokovnjakov in je organizirala posebne razkuževalne komisije. Vodstvo teh komisij je bilo poverjeno strokovnemu učitelju na mariborski vinarski in sadjarski šoli Juliju Hanselu, ki je bil pozneje ravnatelj kmetijske šole v Grottenhofu pri Gradcu.*

Hansel je dajal navodila komisiji in je prišel sam od časa do časa nadzorovat razkuževalna dela na lice mesta.

Okrajno glavarstvo v Brežicah je dalo potom občin pri cerkvi razglasiti, kako se bodo vršila razkuževalna dela. Po teh razglasilih sta prišla od mariborske vinarske in sadjarske šole neki Gradišnik in Rot v spodnje kraje. Bivala sta tamkaj stalno tako dolgo, dokler nista uvedla domačinov v poslovanje. Nato sta prevzela vodstvo dela: Jurij Veršec, posestnik v Pišecah, in Ivan Verstovšek, bratranec rajnega profesorja in poslanca dr. Karla Verstovšek, takrat visokošolec, ki je umrl pred leti v Ljubljani kot vpokojeni postajenačelnik.

Dela za zatiranje trtne uši so se vršila štiri leta,

* Julij Hansel je bil strokovni učitelj na mariborskem zavodu od 1876. do 1881. leta.

dokler niso vinogradi zavsem propadli. Ker se je spoznal napad na trsu po uši na koreninah po porumenenem listju šele od junija naprej, zato so pričeli z razkuževalnim delom vsako leto junija in so ga nadaljevali tako dolgo, dokler je listje zeleno, torej tudi v trgtvi. Izsekavali so napadene trte z grozdem vred in jih sežigali, da se je mošt kar razlival po tleh. Tako so postopali po naročilu oblasti proti volji vinogradnikov in posebno še v začetku v prvi gorečnosti.

Pozneje šele so poprej sporočili posestniku vinograde, kdaj mislijo priti, da si je grozdje lahko poprej obral, če je bilo ob trgtvi.

Vodje posameznih razkuževalnih oddelkov so služili na dan po 5 gld, težaki pa 80—100 krajcarjev.

Delo so vršili v treh skupinah in v vsaki je bilo 5—7 mož. Prva skupina je ugotavljala od vinograde do vinograde, kateri trsi so napadeni. Napadeni prostor je zaznamovala s kolji po 10 m² naokoli, kjer se ima izsekati trta. Druga skupina je izsekala trsje in ga sežgala. Tretja skupina je nabrizgala s posebnimi škropilnicami h koreninam preostalega trsja in prostor, na katerem so sežigali okužene trte, z ogljikovim žveplecem, ki bi naj uničil uš, da se ne bi širila dalje.

Je upokojitve leta 1915 na novozgrajeni šoli pri Sv. Štefanu nad Hrastnikom v dolski župniji. Rajni Topolovšek je bil izredno priljubljen pri ljudeh ter je imel veselje do kmetijskega napredka, česar se ljudje še sedaj dobro spominjajo. V času velikih in težkih obinskih doklad, ko so se plačevali dolgovi, ki so nastali pri zgradbi novih šolskih stavb, ko so nekateri gledali na šolo kot na nepotrebno novotarijo, ki samo bremena nalaga ljudstvu, je bilo medsebojno razmerje med ljudstvom in učiteljem Topolovškom pri Sv. Miklavžu tako ugodno, da mu je krajni šolski svet postavil na šolskem vrtu mal hlev za živino, do katere je imel rajni veliko veselje. Ta hlev še sedaj stoji. Ljudem pa je tudi povračeval ljubezen z ljubeznijo. V času, ko je služboval pri Sv. Miklavžu, še noben kmet v župniji ni imel mlatilnega stroja. Kupil je najprej malo Klepejevo posestvo pod vasjo Ložiše, potem pa si je nabavil mlatilnico, čistilnik za žito in škropilnico za vinograde. Posojeval je skoro zastonj kmetom po okolici in so se potem na njegovo pobudo začeli kmetje združevati po dva ali trije skupaj in si nabavljati mlatilnice, kakor tudi druge stroje, prav posebno še škropilnice proti trsnim peronospori, ki je tedaj uničevala naš trs. Istotako je bil priljubljen tudi med kmeti pri Sv. Štefanu. Povsod se ga njegovi učenci, sedaj že kmetijski gospodarji, s hvaležnostjo spominjajo. V srcih njegovih učencev mu bodi ohranjen blag spomin, rajnemu pa svetila večna luč!

Bizeljsko. Pred par tedni so na Bizeljskem gostovali gasilci iz Zabukovja. Na odru v našem Gasilnem domu so nam res dobro podali Molierovo komedijo »Skopuh«. Vsi igralci so se v svoje vloge res vživeli, jih prav dobro obvladali, za kar so želi tudi splošno odobravanje. Obisk zadovoljiv. — Za pustno nedeljo pa nam je vprizorila domača gasilna četa burko »Anarhist«. Vloge so bile dokaj dobro razdeljene, bilo je le premalo časa za temeljito naučenje. Zato je kajpada manjkalo večini nastopajočih življenja in neprisiljenosti. — Smrt ima letos v naši občini precej bogato žetev. Pobira staro in mlado, nič ne izbira. Dne 7. marca smo položili v naročje matere zemlje gospo Brkovič Nežo. Obilna, nepričakovana udeležba domačinov pri sprevedu je pričala,

Pomagajte si

ne izgublajte poguma, ako se pojavljajo znaki, iz katerih se more sklepati, da upada telesna moč in se približuje starost, ako se opaža pomanjkanje energije ter se človek počuti duševno potrtega. Največkrat gre tu za lenivost v tvorbi in obtoku krvi, ki se pojavlja vsled nerednega delovanja želodca, črev, ledvic, žolča, jeter, mehurja ter sploh prebavnih organov. Po dolgoletnih izkušnjah baš sedaj v pomladni dobi zelo dobro delujejo na vse organe takozvana pitna zdravljenja, za katera se zelo pogosto porablja na primer Planinka čaj Bahovec, ki je sestavljen iz izbranih plananskih zdravilnih rastlin ter je zaradi tega izredno uspešnega učinka.

kako spoštovana je bila pridna, delavna, verna pokojnica. Naj v miru počiva!

Videm ob Savi. Le malo se jih je letos ojuščilo, ki bi stopili pred oltar sv. Ruperta in izrekli odločilni »da« v znamenje življenjske zvestobe. Med drugimi se je poročil g. Joško Vahčič, trgovec na Vidmu. Daleč je segel po nevesto: v Ljubljano se je podal in si od tam pripeljal gđ. Pavlo Scagnetti kot svojo bodočo soprogo. Pa še nekoga ne smemo pozabiti. Na Sremiču se je poročila Rozalija Radej z Josipom Vodopivcem iz sosednjega Rajhenburga. Bila je vzgledna članica Marijine družbe, zato upamo, da bo božja Gospa tudi v novem stanu razlila nad njo svoj blagoslov. Prav tako pa želimo vsem ostalim novoporočencem, ki želijo biti v javnosti neimenovani, obilo sreče iz nebes v novem stanu!

Zagreb. Zdaj pa že nekaj tednov ni bilo nobenega glasu iz Zagreba, kot da smo vsi pomrli ali kaj. Pa mirno, ne; samo včasih že tako pride, da človek pri najboljši volji vedno ne more na vse strani govoriti, pisati itd. Bomo pa to pot spregovorili o vsem, kar smo doživeli zadnji mesec. — Slomšekovo društvo nam je pripravilo dve zabavni igri, in sicer najprej »Kulturno prireditve v Črni mlaki«, čez 14 dni pa »Svojeglavčeka«; prva igra ni bila vsem čisto po godu, češ, da je preveč »ostarijska«, z drugo so bili pa vsi gledalci celo zadovoljni in so ploskali igralcem kar pri odprtem odru! To so tudi zaslužili, saj so oba krat prav dobro zaigrali. — Imeli smo tudi dvojce predavanj v prostorih Slomškovega društva: prvo o sedanji boljševiški Rusiji in

drugo o naselitvi starih Slovencev in njihovem življenju. — Dekliško zavetišče »Naš dom« je imelo svoj občni zbor, na katerem smo izvedeli marsikaj zanimivega iz življenja in trpljenja naših deklet v Zagrebu, kjer je nad 11.000 Slovenk! Lani je našlo pri društvu streho 226 oseb, od katerih jih je bilo 132 Slovenk in 94 Hrvatice; delo je dobilo 160 deklet. Nova predsednica je gđ. Prislana Marija, svoje prostore pa ima društvo v Bakačevi ulici blizu stolne cerkve (katedrale). Dekleta, ki prihajate prvič v Zagreb v službo, oglasite se najprej v »Našem domu«, da ne zaidete in ne padete v roke kakšnim brezvestnim zapeljivcem, ki so s sladkimi besedami in lepimi obljubami onesrečili že marsikatero preprosto dekle. — Tudi za evharistični kongres, ki bo poleti v Ljubljani, se pripravljamo. Samo nekateri predolgo odlašajo s prigrisatvijo! — V mesecu februarju pa nas je navdala z največjo žalostjo novica, da je umrl naš nepozabni dušni pastir p. Gabriel Cevc, okoli katerega smo se pred dvema letoma zbirali pri sv. Roku. On nam je tako dolgo delil kruh božje besede pri sv. Roku, ustanovil nam je Slomšekovo društvo in sploh nam je storil toliko dobrega, da ga ne bomo nikdar pozabili. Naj mu Bog povrne in poplača vse neizmerne dobrote, ki smo jih prejeli od njega!

NOVA KNJIGA.

V času obiskanja. Osem postaj o Jezusovem poslanstvu. Z berilom oznanila, s prerokovanjem Besede Gospodove o Izraelu in zmago slavljenjem Njegovim. Na podlagi evangelija in tistega časa napisal Edvard Gregorin. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena 26 Din, elegantno vezano 38 Din. Naroča se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Opozarjamo na to lepo delo, ki nam obnavlja prizore iz Kristusovega Pasijona. Igra je tudi za manjše odre lahko izvedljiva. Zahteva samo 22 moških in 3 ženske osebe. Tudi scenerija je enotna in zelo preprosta. Priporočamo vsakemu odru, naj proslavi postni čas s tem novim Pasijonom.

Ali si že obnovil naročnino?

Škropivo (ogljikov žveplec) so imenovali navadni ljudje hudičevo ali vražje olje. Pošiljala ga je oblast v železnih sodih. Shranjevali so ga v Vršečevih cigoncah v Pišecah, 10 minut od cerkve ob cesti proti Brežicam. Skopali so prostorno klet kar v hrib, kjer ni bilo blizu hiše, da se ne bi zgodila kaka nesreča.

Težaki razkuževalne komisije so smeli imeti seboj tobak, nikakor pa ne vžigalic in to radi nevarnosti eksplozije škropiva.

V župniji Pišce so pripeljali škropivo za vinograde proti Sv. goram v klet hiše števil. 74 v Podgorju. Ker so pa sodček nastavili prenizko, da niso mogli podstaviti posode, s katero so vliвали škropivo v škropilnico, so hoteli izpodkopati pod pipo tla s krampico. Orodje je zadelo ob trdi kamen. Iskra je šinila pod pipo in vražje olje se je vnelo.

Da ni udušil vnetja Franc Ogorevc s klobukom, bi bilo nesrečnih sedem mož in najbrž tudi hiša porušena.

Vinograd g. Jožefa Polanca, ki meji v Pišecah na cerkvenega, je bil ravno okopan, ko so ga prišli nabrizgat. Po nabrizganju je dal skopati lastnik vinograde neko grabo. Ker so tamkaj tla precej kamenita,

se je vnelo od isker škropivo v Polančevem vinogradu in je gorelo po podzemeljskih rovih. Ponoči so začuli bobnenje, kakor ča je potres in kamenje se je prožilo navzdol po vinogradu. Šele drugi dan je bila skrivnost pojasnjena in s'rah pregnan.

Škropilnica, s katero so nabrizgavali vinograde, je bila na pogon z nogo. Člani komisije so imeli seboj še tudi močna povečalna stekla, da so lažje ugotavljali s povečanjem, na katerem trsu je uš.

Treba še omeniti, da se je trta kljub omenjenemu nasilnemu početju oblasti sušila naprej. Ljudje so trdili, da raznašajo člani komisije uši in so jih imenovali splošno »ušivce«.

Da niso pozdravljali vinogradniki razkuževalnih komisij kot nekaj dobrodelnega, je samo ob sebi umevno. Na glas ter pritajeno so zmerjali vodje ter težake. Če so zvedeli člani ušive komisije, kdo in kako jih je psoval, so ga koj ovadili sodišču. Sodnije so imele nalog, da morajo pri teh ovadbah postopati strogo, kar so tudi storile. Mnogo moških in žensk je presedelo v štiriletni dobi uničevanja trtne uši po spodnjih krajih radi preglasnega duška upravičeni jezi po 3—6 mesecev v zaporu. (Dalje sledi.)

pe srebrne rude. Rudarski izvedenci so ugotovili, da bi lahko vrgla »Jama smrti« najmanj 5 ton srebra in do 15.000 ton svinca na leto. Seveda bi bilo potrebno v ta namen zgraditi novo železniško progo. Zdaj išče dr. Sosiedko naprej Tammerlanovo knjižnico, ki je imela velko starinskih arabskih rokopisov izrednega znanstvenega pomena.

Najbolj globoki rov na svetu

je v rudniku Morro Velho v pokrajini Minas Geras v Braziliji. Globok je 1300 m.

Klobuk in glava.

— Saj ta klobuk je prevelik za vašo glavo!

— Ni prevelik, moja glava je premala zanj.

Poslednje vesti.

Politične novice iz drugih držav.

Podaljšani vojaški rok na Francoskem. — Francoski parlament je sprejel dne 15. marca vojaški zakon, s katerim se raztegne vojaški rok na dve leti. Leta 1928 so uvedli Francozi enoletno vojaško službo v nadi, da bo l. 1935 v Evropi mnogo večja varnost, a je ravno nasprotno istina! Po zatrdilu francoske vlade bo razpolagala Nemčija leta 1936 s 600.000 moži redne vojske, dočim bo imela Francija komaj 208.000 moži. Francija ima sicer napram Nemčiji pas najmodernejših utrd in tudi vojska je opremljena z najnovejšim orožjem ter tehničnimi napravami, a kljub temu je za obrambo domovine po izjavi vlade potrebno dveletno vojaško službovanje.

Nemčija dobila splošno vojaško dolžnost. — Kot odgovor na novi francoski vojaški zakon je proglasila Hitlerjeva vlada, ne meneč se za versajsko mirovno pogodbo, splošno vojaško obveznost z 21. letom. Nemška vojska bo imela po izjavi vlade 12 armadnih zborov s 36 divizijami. Minister za državno obrambo bo preuredil nemško vojsko po novem zakonu.

Domače novice.

Duhovne vaje za može v malem domu duh. vaj pri oo. jezuitih v Mariboru, Levstikova 29 bodo od 30. marca zvečer do 3. aprila zjutraj. Vsa oskrbnina za stan in hrano 100 Din. Kdor želi priti, naj se pravočasno prijavlja pri predstojništvu Doma Srca Jezusovega.

Zagonečna smrt. Na Šetejevem travniku pri Radmirju v okraju Gornjigrad so našli obešeno na smreki 19letno Heleno Repič iz Podtera. Razne okoliščine in dejstvo, da se je dotikala obešenka s koleno tal, so vzbudile sum na umor, kar je potrdilo tudi sodno raztelesenje. Orožniki so aretirali osumljenca in ga izročili sodišču v Gornjemgradu.

Tridnevni tečaj za suho cepljenje vinskih trte se bo vršil v času od 21. do 24. marca pri bavinjski trsnici in drevesnici v Pekrah pri Mariboru. Tečaj bo brezplačen, teoretičen in praktičen ter bo trajal dnevno od 8. do 12. in od 14. do 18. ure.

Seno in otavo so prodajali v soboto dne 16. marca v Mariboru po 45—52 Din 100 kg.

Pozor pred sleparskimi prekupčevalci živine. Po hišah se ponekod pojavljajo razni nakupovalci živine, ki izrabljajo stisko kmeta ter kupujejo živino po sramotno nizkih cenah. Kmetovalci naj bodo previdni; naj se vedno poučijo o dnevnih cenah ter gledajo tudi na natančno tehtanje. Tačas so se cene teletom dvignile. Vsak goljuf se naj prijavi srezkemu načelstvu, ki naj tudi kontrolira razliko med nakupno ceno živine in ceno mesa v mesnici.

Prireditve.

Središče. Na praznik Marijinega Oznanenja dne 25. marca t. l. priredi Narodna prosveta v Društvenem domu v Središču Materni dan. Spored je krasen z izbranimi točkami. Začetek ob treh popoldne. Vstopnina: sedeti 3 Din, stoječa 1 Din. K obilni udeležbi vabi zlasti matere — odbor.

Slov. Bistrica. Gregorinova pasijonska igra na bistriškem odru! Bistriška fara vprižori v soboto dne 23. marca ob 19.30 in v nedeljo dne 24. marca ob 15. uri pod okriljem Prosvetnega društva pasijonsko igro o življenju in trpljenju našega Gospoda Jezusa Kristusa v dvorani hotela »Beograd«.

Hoče pri Mariboru. V nedeljo dne 24. marca bo prosvetno društvo vprižorilo v svoji dvorani lepo igro »Bele vrtnice«. Vsi od blizu in daleč prisrčno vabljeni! — Že v jeseni je bilo

na tem mestu omenjeno, da bomo povečali in olepšali naš prosvetni dom. Z delom se je že začelo. Požrtvovalni in delavni fantje že vozijo skupaj gradbeni material. Vse zavedne člane in vse dobromisleče vljudo prosimo, da to delo po svojih močeh kar najbolj podprejo, da bo naš dom prosvete dobil lepo in dostojno obliko!

Dopisi.

Dobrava pri Ormožu. Neizprosna smrt nam je ugrabila zvestega in marljivega gospodarja Matevža Hartmana, posestnika na Dobravi. Kljub zdravniški pomoči ni mogel več ozdraviti in nas je za vedno zapustil, spreviden s sv. zakramenti dne 9. marca, šele komaj 32 let star. Zapušča ženo in tri nepreskrbljene otroke. Bolehal je že dalje časa na jetiki. Bil je zvest čitatelj »Slovenskega gospodarja« in verskih knjig. Več let je sodeloval pri gasilski četi na Hardeku. Njegov pogreb, ki se je vršil dne 11. marca, je pokazal, da je bil daleč na okrog znan.

Turški vrh pri Zavrču. Umrl je naš najstarejši faran Veselič Matija, rojen leta 1842. Bil je torej v 93. letu. Bolehal ni več kakor le en teden. Imel je svoj lastni vinograd pri Sv. Janžu v Gorenjskem vrhu in njegova klet ni bila nikoli brez kapljice njegovega lastnega pridelka, s katero je tudi rad postregel prijateljem in znancem. Bil je znan kot dobičina in še v sivi starosti poln zdravega humorja. Svoja zadnja leta je preživel pri svojem nečaku Jožefu Veseliču v Turškem vrhu, ki je lepo skrbel za njega. V zakonski jarem se ni nikoli vpregel. Živel je trezno in zmerno, kar mu je pripomoglo k dolgemu življenju. Naj počiva v miru!

Zgornje Žerjavce. V predpustnem času se je osem parov vpreglo v zakonski jarem. Med temi je dne 27. februarja pred oltarjem domače župnijske cerkve izrekla svoj »hočem« zelo ugledna mladenka Marija Diemat, ki si je za tovariša v življenju izbrala Ploj Ludovika. Tema in tudi ostalim novoporočencem obilo sreče in blagoslova božjega! Mnogo še imamo kandidatov kakor tudi kandidatkinj, katerim pa je prešmentana kriza zmešala račune. — Tudi smrt nam ne prizanaša, ampak je iz naše srede dne 23. februarja pobrala uglednega posestnika, bivšega župana in naročnika »Slovenskega gospodarja« Kramberger Martina iz Zgornjih Žerjavcev v 73. letu svoje starosti. Pogreb rajnega se je vršil dne 26. februarja ob mnogobrojni udeležbi ljudstva. Zapušča osem že deloma preskrbljenih otrok. Otrokom, posebno sinu Frančku in zlasti ženi vdovi naše iskreno sožalje. Dne 4. marca smo pa pokopali Dvoršak Rožo, prevzlikarico iz Partinje. Bodi jima Bog milostljiv sodnik!

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Ob četrtkih in nedeljah smo pridno hodili v kmetijsko nadaljevalno šolo. Ob četrtkih smo imeli šolo od 14. do 18. ure, v nedeljo pa od 8. do 11. ure. Učijo nas sledeči gospodje: g. dekan Gomilšek iz cerkvene zgodovine, g. učitelj Kocuvan Alojz predava o splošnem kmetijstvu in združevanju, g. šolski upravitelj o spisu in zdravstvu, g. Zidanšek pa o državoznanstvu. Absolvent kmetijske šole v Mariboru g. Jan. Senekovič iz Trstenika nas poučuje v živinoreji in sadjarstvu. Mnogo je že sedaj veselja in učenja za končni izpit. Čitalo se je, kako imajo po raznih drugih župnijah kmetijske šole. Zato pa, fantje benediški, le s korajžo napreji!

Sv. Jernej pri Ločah. Na šolskem odru odigrana »Potegavščina z amer. dolarji« avtorja A. Fabjančiča je uspela izredno dobro. Privlačna igra in hvaležna za podeželske odre.

zahteva dobre moči in te smo videli in slišali v naših vrlih igralcih. Obiskovalci igre se jim za trud lepo zahvaljujejo. Da bi le kmalu zopet nastopili!

MALA OZNANILA.

Priden hlapec se sprejme v župnišče v Savinjski dolini. 334

Oferja, ki razpolaga s 5 delovnimi močmi (3 moške, 2 ženske), sprejme takoj za poljska dela: Oskrbništvo Brandhof, Studenci pri Mariboru. Predpogoj: moški dobri kosci. 330

Semena, oblačilno blago in vse potrebščine kupujte vedno v trgovinah Senčar, Mala Nedelja, Ljutomer in Štrigova. 333

Raznovrstno železnino, cement, apno, traverze, motike, lopate, mreže za ograjo ter drugo poljedelsko orodje dobite po zmernih cenah pri staroznani tvrdki Vincenc Kühar naslednik Alfonz Menz, Maribor, pri frančiškanski cerkvi. Prepričajte se pred Vašim nakupom! 331

Hranilnica in posojilnica v Dobrni naznanja, da se bo vršil redni občni zbor dne 28. marca t. l. ob 19. uri v hranilničnem prostoru z običajnim dnevnim mredom. — Načelstvo. 337

Šolni zdreb (Torfmull), najboljšo sredstvo za izboljšanje vrtov, vinogradov itd., naročite najceneje pri Javnem skladišču nasl. Celje 339

Vabilo na XXV. redni občni zbor Kmetičke hranilnice in posojilnice v Hočah, ki se vrši dne 31. marca 1935 ob pol 9. uri predpoldne v uradnih prostorih. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1934. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Čitanje revizijskega poročila. 6. Slučajnosti. — Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje drugi občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov. 338

Posojilno in hranilno društvo pri Sv. Emi, r. z. z. o. z., sklicuje svoj redni letni občni zbor, ki se vrši v nedeljo dne 31. marca 1935, ob treh popoldne v uradnem prostoru. V slučaju nezadostne udeležbe se čez eno uro vrši drugi občni zbor ob vsakoršnem številu udeležnikov. Dnevni red: 1. Čitanje in dobitve zadnjega zapisnika občnega zbora. 2. Čitanje in obravnava zadnjega revizijskega poročila. 3. Poročilo načelstva. 4. Poročilo nadzorstva. 5. Odobritev računskega zaključka za leto 1934. 6. Volitev načelstva in nadzorstva. 7. Slučajnosti. 336

Redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Laškem, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 1. aprila 1935, dopoldan ob 8. uri v uradnih prostorih v kaplaniji. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1934. 4. Čitanje revizijskega poročila. 5. Volitev načelstva. 6. Slučajnosti. — Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, se vrši eno uro pozneje na istem mestu in pri istem dnevnem redu drugi občni zbor, ki je v smislu pravil sklepčen ne glede na število navzočih članov. K obilni udeležbi vabi načelstvo. 335

EKSEKUTIVNA PRODAJA

gostilne, mesarije in trgovine v Kozjem dne 28. marca 1935. Potrebni kapital približno Din 75.000, pojasnila daja Hranilnica dravske banovine, podružnica v Celju. 329

Živali in višina.

Važna je ugotovitev najvišje meje, do katere lahko prodrejo živali. »Burhel« je ime ovci, ki je v divjem stanju doma po pogorju Himalaje v osrednji Aziji, in je zelo plašna žival. Člani angleških raziskovalnih ekspedicij trdijo, da se te vrste ovc najrajši zadržujejo pri močvarah najvišje gore na svetu ob vznožju Mont Everesta. Tamkaj so se živali približale angleškemu taborišču na 20 m, upajo pa se do višine 5200 m.

V izrednih višinah naletimo tudi na ptice selivke na selilnih potovanjih. Celo ptice manjših vrst preletijo najvišje gore na svetu. Drugi ptiči so zopet doma na najbolj visokih planotah. Mnogo ptic močvirnic se upa tako visoko kakor so močvare. Divje gosi in kokošji jastreb leti in se podi okrog po tibetanskih močvirjih v osrednji Aziji 4200 m visoko. Isto velja tudi o pticah, ki prebivajo ob gorskih potokih. Zastopniki teh vrst se povspnejo do višine 4800 m do ledenikov. Raziskovalec Kingston je naletel na čisto majhne ptice ob vznožju Mont Everesta v višini 5940 m.

Nekatere ptice letijo celo še višje. Seveda ne gre pri teh višinskih poletih za prostovoljne sprehode. Polet v višine je združen z iskanjem hrane, nadalje iščejo ptiči v višavah zatočišča, ali pa skušajo z izrednih višin ugotoviti pravo smer na potovanjih.

Znan je po osrednji Aziji ptiček, katerega so opazovali 6700 m in celo 7000 metrov visoko.

Kar se tiče nižjih vrst živali, je znan kuščar, ki živi 4200 m visoko. Zelo visoko so naleteli pod kamenjem na hrošče govnače in na cele naselbine mravelj.

Neka vrsta os leti 4800 m visoko. Življenska doba višinske ose je sicer zelo kratka, pač pa prepletena z največjo marljivostjo.

Videli so celo metulje 5000 m visoko, istotako pijavke v zamrznjenih potokih v višini 5000 m.

Po tibetanskih planotah v osrednji Aziji je opaziti po vodovju in močvirju zelo razvito živalsko življenje. Dobiti

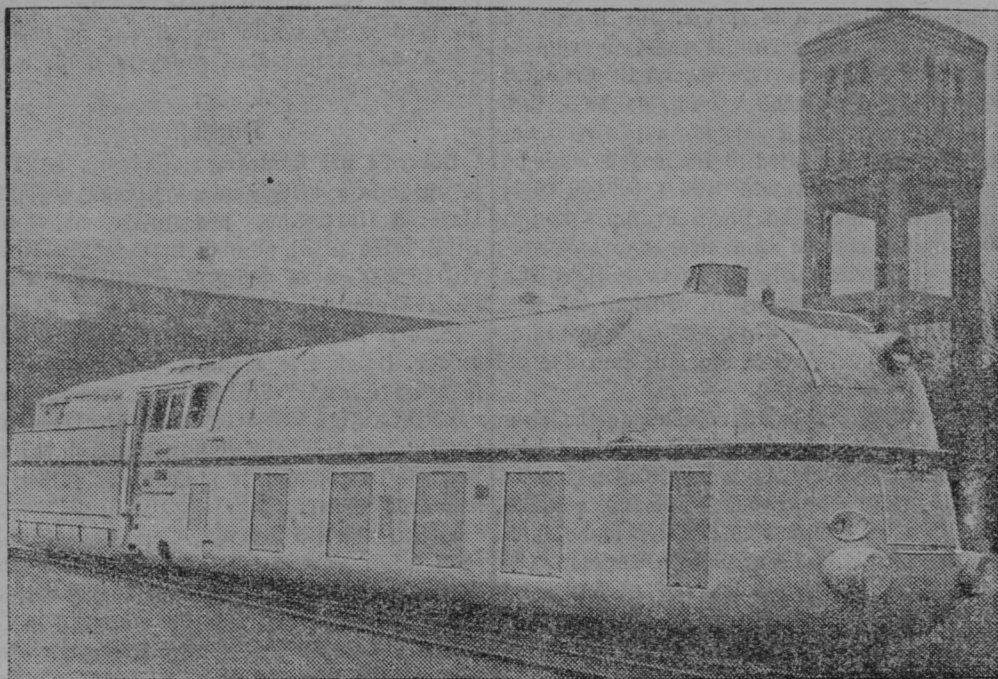
Anglež Malcolm Campbell je dosegel z avtomobilom hitrostni rekord 445 km na uro.

je tamkaj mnogo vrst rib, o katerih je uganka, s čim se preživljajo.

Meja za rastline je višina 5500 m. Našli pa so pajke 6700 m visoko, ki

prebivajo pod kamenjem, raz katerega je odpihal in odnesel veter sneg.

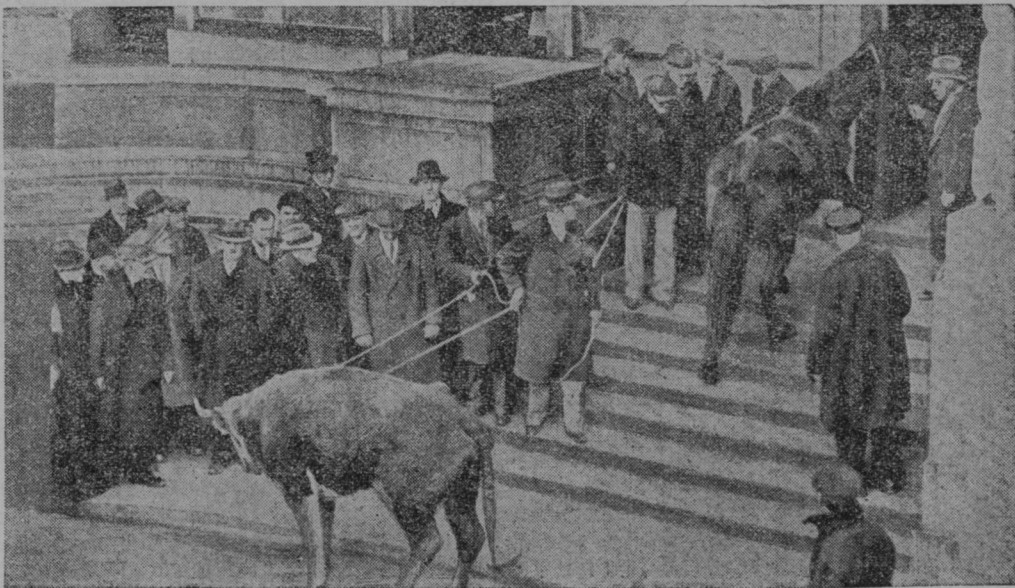
★

Najnovejša nemška lokomotiva. Dolga je 26 m, težka 212.000 kg in vozi s hitrostjo 175 km na uro.

Žalostna slika revolucije na Grškem. Po topniškem ognju porušena vas pri Seresu.

Amerikanci si znajo pomagati. Lanska suša je povzročila v ameriških Združenih državah strahovito škodo. Vsled suše je največ trpela živina. V St. Paulu, prestolici države Minnesota, so prosili kmetje za državno pomoč. Ker pomoči ni bilo, so prignali pred vladno palačo sestradano živino, ki je mukala tako dolgo, dokler niso prejeli kmetje pol milijona dolarjev državne podpore.

Ženski svet

Slovenska žena.

»Slovenska kmetica, še vedno te premalo spoštujemo! Podobna si muli, ki ogarana in odrgnjena vozari po andaluškem gorovju! Pridna si pri delu, vedno si v skrbeh, da bi se ne podrl kak vogel hiše, da bi mož ne znosil preveč v pivnice, da bi se otroci ne spridili. Malo imaš od življenja, uboga ti mučenica! A tvoja je vendar zasluga, da je tlačena in raztrgana slovenska domovina ostala skupaj. Te domovine prvi steber si ti, slovenska kmetica, ki spiš navadno na slami in pod raztrgano odejo, ter ješ, kar možu in otroku ostane.«

Tako piše o slovenski ženi Ivan Tavčar.

O slavnih možeh, ki so vodili ljudstva, o nepremagljivih vojskovodjih, o kronanih glavah, o nešteti vstajah, zmagah in propadlih ljudskih mas govori zgodovina. O materah, iz katerih je vse to življenje izšlo, molči. Zdi se mi, da bi se napolnile vse strani v povestnici človeštva, če bi hoteli o njej napisati le del njene zgodovine.

V trpljenju in junaštvu preizkušena ljubezen je bistvo naše žene in matere. Niso še pozabljene grozote, s katerimi so Turki polnili našo zemljo in ni pozabljena slovenska žena kot junakinja, ki je branila svoj rod in dom. Koliko je trpela, ko so ji sovragi odvajali krepke sinove in cvetoče hčere v suženjstvo, ko je padel v boju mož, njena edina opora! Zakopala se je v zemljo, ki je bila zbita od kopit in opustošena do slednje bilke, da je izvela iz nje mlado rast. Strmela je v kup razvalin in pepela, ki sta ji ostala mesto lepe domačije, a klonila ni. Postavila si je nov dom, rodila je otroke. Domovina jo zato blagoslavlja...

Svetovna morija je ponovno živo zadela v srce našo ženo. Poslala je zopet svojega moža in sinove na bojišče, kjer so v grozotah in v trpljenju umirali. Malo se jih je vrnilo, morda ranjenih, morda bolnih na smrt ali napol uničenih, da jih je bilo strah življenja. Vse je sprejela z ljubeznijo, ki se je podeseterila za vsakega trpečega in oškodovanega. Ni se zrušila pod težo bremena, ko je na svojih ramah držala grunt, s svojim znojem pojila njive, da so ji uboge rodile grenak kruh. Omahovala je, a ni omahnila.

Trpela je slovenska žena, a še ni dotrpela. Ni ji prizanešeno s križi in skrbmi niti danes. Tisoči se borijo z vsemi silami za trdo skorjo vsakdanjega kruha. Tisoči se poslužujejo najskrajnejših sredstev, da srečno izidejo iz neizprosne boja za obstanek. Kmetka žena je tudi zašla v ta vrtnec. Gara od jutra v noč, da bi iztisnila iz grunov kruh, s katerim bi nasitila družino. Glede in premišlja, kaj bi dala zemlji, da bi ji rodila še za prodajo. In kar pripravi s trudom, mora dati. Saj ne dobi plačane niti dela.

In otroci? O, naša žena se zaveda, da ni storila dosti, ko jim je dala življenje! Bori se zanje, da jih dokoplje do kruha in vzgoji iz njih dobre ljudi. Na njeni prvi in njenih žuljih visijo. Ne ljubi jih z besedami, ne s poljubi, ne boža jih z mehko roko. Vsa zaskrbljena in ljubeča do brezmejnosti samo dela zanje in čuti z njimi do poslednjega diha.

O mati slovenska tiha, preprosta, a tako neizmerno velika! Premalo smo ti hvaležni za tvoje žrtvovanje, še premalo te poznamo. Naj ti bo v teh dneh posvečena naša misel!

Gledamo v tvoj globoki, zorani obraz vsi tvoji otroci; štejejo gube in gubice. Skrb za nas jih je zarezala, trpljenje poglobilo. V tvojih

očeh gori ljubezen, ki priključuje otroka iz največje dalje in bi mu dala piti še lastno kri, ko bi umiral od žeje. Tvoje ustnice trepečejo v vdani molitvi in razpokane, žuljave roke se sklepajo v prošnji za vse neboljane otroke, pomoči potrebne.

Pred tvojo veličino, žena slovenska, se sklonimo! Ti si steber domovine, živa sila, iz katere rastejo junaki in ki sega iz davne preteklosti skozi sedanost v boljše bodočnost.

Materino delo.

Materinstvo je najsvetejši in najvišji poklic vsake žene. Narava sama je položila v materino dušo najmočnejšo ljubezen, kar jih srečamo v življenju, izreden vzgojni čut in silno potrpljenje. S temi mojstrskimi vzgojnimi lastnostmi oblikuje telo in duha svojega otroka.

V materini ljubezni se mi odkrivajo s slehernim dnem prečudne globine, iz katerih izhaja vsa njena požrtvovalnost in odpoved. S to ljubeznijo, s presilno nežnostjo in vdanostjo oblikuje mlado življenje, ki ga hoče upodobiti po Stvarniku samem.

To je njeno prvo, največje in tudi najtežje delo. Globoka je materina beseda in iskrena, močna je njena molitev, še močnejši pa je njen zgled. Kakor magična luč je, ki s silo vleče otroka za seboj. Zato preprosta, globoko verna mati, pridna in neutrudna, z zgledom ukorenini otrokom svoje lastnosti. Bridko je, da se otrok v življenju nemalokrat izgubi, da pogreši stezico, kamor ga je privedla mamina roka, da mu obledi luč vere. Ali spomin na mater je tako silen, da privede otroka nazaj, da spet oživi pod mrtvim pepelom iskro globoke materine vere.

Samo mati zna ravnati s svojim otrokom, ker ga pozna do najtišjih utripov in mu vidi v globino duše. Njeno srce je tako rahločutno. Vsak dotik njenega otroka odjekne na struni ljubezni. S potrpljenjem, ki je vztrajnejše od vseh moči, mu služi kakor dekla. Mati je pač sužnja svoje ljubezni.

A otroci smo najslabši ljudje. Za materino delo, za njene žrtve in krvave odpovedi plačujemo tako pogosto z nehvaležnostjo. Prepozno bomo spoznali svoj greh, morda šele, ko bo ugasnilo za nas to naše najbližje sonce, ko bo tiha mučenica legla v grob.

Otroci, ljubimo luč, dokler nam sije!

Materi!

Sedmero ptičkov-neboglencev si grela, mati, v mehke gnezdu. Delala si za nas, trpela, si odtrgovala od ust in hranila vedno lačne male kljunčke.

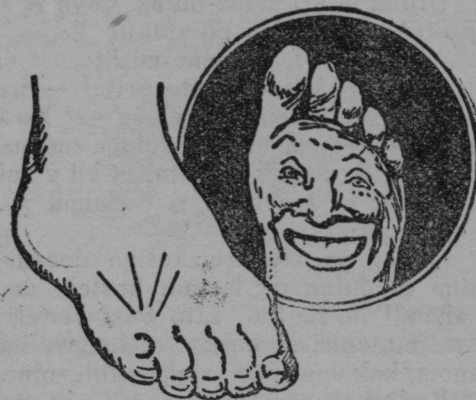
Dorasi smo, mladiči, zleteli iz gnezda, iz varnega doma, na vse strani. Premajhno je pač eno gnezdece za vse. Odnesele so nas perut, ko si nas naučila letati in sedaj si ostala sama z najmlajšim.

O mamica, nič več nam ni tako dobro in lepo, kot nam je bilo! Hladen je svet in tako širok, da se izgublamo v njem. Iščeemo sonca, iščeemo tvojega blagoslova...

Vračamo se k tebi, v gnezdece, kjer samuješ, moliš in trpiš za nas. Nahravimo se s tvojo ljubeznijo, ogrejmo se ob tebi, ti naša topla luč! In potem spet odletimo!

Kako ti je v duši, mati, ko odhajamo drug za drugim? Smehljaš se za nami z otožnim smehljanjem, z milino, dobroto in s solzami v očeh.

Kurjih očes ni več!

Zakaj bi trpeli zaradi kurjih očes, ki grizejo, pečejo in bodejo ali pa zaradi bolnih, občutljivih in pekočih nog? Saltrat Rodell, nasut v vodo, sprošča kisik in daje vodi videz mleka. Ko so noge namočene v tej mlečni kopeli prodre kisik v znojnice in dovede zdravilne in ublažujoče soli do samega sedeža in jedra bolezni. Kurja očesa se tako omeščajo, da jih lahko v celoti odstranite s korenino vred brez vsake bolečine in nevarnosti. Kopelj ublažuje tudi otekline, vnetja in ozeblina.

Saltrat Rodell se prodaja povsod po neznatni ceni.

Kuhinja.

Fižolova juha. Fižol namoči, zavri in nato takoj odcedi. Zalij ga s toplo vodo, osoli in skuhaj do mehkega. Kuhanega pretlači s fižolovko vred. Daj ga v drug lonec in prideni lovorjev list, ščep popra in majaronovih plev. ter nekoliko okisaj. Ko vse povre, vlij na opečene kruhove rezine.

Sirovi štruklji. Napravi vlečeno testo: pol l moka, 1 osminko l mlačne vode in pol žlice masti, 1 jajce, nekoliko soli, dobro pregneti, pokrij in pusti počivati. Med tem pripravi nadev: zmešaj četrt l kisle smetane z 1 osminko l pšeničnega zdroba, prideni 1 četrt kg sira iz kislega mleka, 2 rumenjaka in sneg dveh beljakov. Testo razvaljaj, namaži z žlico olja, ga raztegni in razvleci. Pomaži s pripravljanim nadevom in potresi s pestjo krušnih drobtin. Nato testo zvij in ga zavij v namočen ter ožet prtič. Poveži narhlo z nitjo in daj štruklje kuhati v osoljen krop v široko posodo. Kuhajo se pol ure. Nato jih razreži in zabeli z maslom, na katerem si zarumenila krušnih drobtin.

Širite „Slov. gospodarja!“

Vse vrste
strojne zidne
in 299
strešne opeke
dobavlja
najceneje in v najboljši
kakovosti iz
„Laporita“
franko tovarna ali fran-
ko stavba

Opekarna Lajtersberg
F. Derwuschek
Košaki pri Mariboru.

Karl May:

Zaklad v Srebrnem jezeru.

(Dalje.)

Drollu je kri zalila obraz. Lovil je sapo in kričal v pretrganih stavkih po zraku:

»Zounds —! Sir, mar mislite, — da — da sem vetrnica —? Ali sem zato prišel — na svet, da — da naj plešem okoli vaše glave —? Ko veša —? Vsa sreča, da je moja usnjata suknja močna, sicer bi mi bili ovratnik utrgali in zletel bi bil v valove —.«

Zlezel je z zaboja, si oddahnil pa spet pomežiknil orjaku.

»Sicer pa ste preizkušnjo dobro prestali, sir! Vidim in čutim na lastnih kosteh, da ste res Old Firehand! In že tudi zato bom verjel, ker bi sicer na moji osebi še enkrat razkazovali temle gentlemanom, kako se suče zemlja okoli solnca —.

Kadarkoli sem čul o vas, — in mnogokrat sem čul! — vsikdar sem si želel, da bi vas spoznal! Tule je moja roka in če me nočete razžaliti in užaliti, je ne boste zavrnilili!«

Krepko mu jo je Old Firehand stisnil.

»Zavrnil —?« se je smejal. »Vsakemu poštemu človeku rad podam roko, tem rajši pa še takemu, ki se mi je predstavil na tak odličen način!«

»Predstavil sem se vam —?«

»Da! Ko ste ustrelili panterja.«

»A takó —? Tisto pač ni bilo nikako odlično dejanje, ni vredno ziniti o tistih dveh streljih! Žival se ni dobro počutila v vodi, pa sem ji pomagal.

»In zelo pametno ste storili, sir! Panter se ne boji vode, izvrstno zna plavati, brez posebnih naporov bi bil splaval na suho. In koliko nesreče bi bil povzročil! Mnogim ljudem ste rešili življenje!

Pravite, da bi me radi spoznali —. Tudi jaz bi rad bolje spoznal teto Droll —!«

»Če je taka želja tudi vaša, pa se kar začniva spoznavati! In v ta in tak namen predlagam, da stopimo v obednico na dober požirek! Nisem prišel na tole izvrstno ladjo, da bi od žeje umiral!

Pojdimo!«

IV.

Trampi.

Zedinjene države Severne Amerike so vkljub svoji svobodomiselnosti upravi, ali pa morebiti vprav radi nje, le prepogostokrat torišče čisto posebnih družabnih razmer in tudi neprilik, ki bi bile v evropskih državah čisto nemogoče, vsaj v taki izmeri ne.

Med take družabne neprilike — šibe, bi bolje rekli — spadajo predvsem prepirljivi loaferji, rowdyji in runnerji, ki bi jih skupno najbolje istovetili z našimi postopači in berači. Nevarnejša so roparska krdela, ki se klatijo po zapadnih državah in se ne ustrašijo niti umora ne. Med nje spada tajna družba kuklukserjev, ki so posebno za časa meščanske vojne in tudi pozneje strahovali južne države.

Najnevarnejši pa so trampji, zastopniki najbolj nasilnega in najdivjejšega potepuštva.

Ko je zavladata pred nekaj leti težka kriza po Zedinjenih državah in ko je obstalo na tisoče tovarn in velepodjetij ter vrglo na cesto desetstisoče in stotisoče brezposelnih, so šli ti ljudje — brez denarja in brez kruha — na potovanje in se obrnili na zapad. Države onstran Mississippija so kar preplavili. Poštemejši med njimi so si poiskali delo, pa če je bilo tudi težavno in slabo plačano. Večinoma so našli zaposlitev na razsežnih farmah, — veleposestvih — kjer so pomagali pri žetvi. Imenovali so jih harvesterje — poljske, žetvene delavce.

Drugi, ki jim vobče ni bilo za delo, pa so se zbirali v krdela in živeli od ropa in plena, propadali so in se pogrezali vse globlje v nižine človeške družbe, vsega so bili zmožni, tudi najgnusnejšega umora, in njihovi vodje so bili ljudje, ki so že davno

zapadli roki pravice in ki jim je bila policija povsod za petami.

Navadno so se zbirali v družbah po dvajset in trideset ljudi. Napadali so farme in naselbine, celó manjša mesta, in jih izropali. Tudi železnice so radi napadali, železniške postaje in cele vlake, jih izpraznili, ustrahovali železniško osebje ali pa ga postrelili in se odpeljali. Civilno občinstvo je bilo preslabo, da bi se jim ubranilo, vojaštvo je moralo priti na pomoč in jih ugnati.

Taki trampji so bili tudi cornelovi ljudje, kakor sta čisto pravilno zasedila kapitan in krmar Dogfisha. K sreči je štela njihova družba le dvajset ljudi, preslabi so bili, da bi se smeli lotiti potnikov in moštva, pa previdnost nikakor ni bila nepotrebna.

Ko je družba westmanov izginila pod krov, se je priplazil iz luke črnc, ki ga je kapitan med predstavo nagnal na delo. Njegove ure so minile, drug delavec je nastopil pri strojih in črnc je šel iskat senco za svoj popoldanski počitek. Slabe volje in počasi je stopal po krovu.

Cornel ga je opazil.

»Nigger je slabe volje —! Ponudil mu bom čašo brandyja pa bo naš!«

Mignil mu je. Črnc je stopil bliže.

»Kaj bi bilo, sir?« je zagodel. »Če mislite naročiti, pokličite stewarda — strežnika —! Jaz nisem za goste.«

»Vem, da ne!« je dejal cornel. »Vam tudi ne mislim nič naročiti, le vprašal bi vas rad, ali bi pili z nami čašo brandyja?«

Črncu se je razlezel obraz.

»Če je tisto, pa sem vaš mož! Pri peči spodaj se človeku posušita grlo in duša.

Ampak,« je pogledal, »saj nimata nič mokrega —!«

»Dolar vam dam, vzemite si tamle v točilnici, kar se vam poljubi, pa pridite k nam!«

Črncu je minila slaba volja. Vzel je denar, stopil k natakarku in prinesel dve steklenici žganja pa sédel h cornelu, ki se mu je rade volje umaknil. Hlastno je izpil dve čaši.

»To pa to!« je dejal zadovoljno. »Takega krepčila sem bil pa res potreben —! In človek moje vrste si ga lahko le redkokedaj privoščil!

Kako pa vam je prišlo na misel, da ste me povabili? Vi beli navadno niste nič kaj prijazni z nami črnici —.«

»Za mene in za moje prijatelje tule velja črnc prav toliko kakor beli človek. Kurjač ste, vaše delo je naporno in užaja človeka in ker si lahko mislim, da vam kapitan ne plačuje s stodolarskimi bankovci, sem si dejal, da bi vam takle požirek prav dobro teknil.«

»Vaša misel je bila res izvrstna! Kapitan plačuje slabo, niti za pošten požirek ne dobim, predvema pa ne daje. Šele ob koncu vožnje seže v žep —.«

»Na piki vas ima?«

»Da! Pravi, da sem preveč žejen. Drugim plačuje dnevno, meni pa ne. In zato ni čuda, če je žeja vsak dan večja.«

»No, na vas je, ali si boste danes pogasili žejo! Rad vam dam zaslužiti nekaj dolarjev, če mi ustrezete z majhno uslugo!«

»Nekaj dolarjev —?« Črnc se je zadovoljno režal. »Huza —! Za nekaj dolarjev dobim nekaj steklenic žganja!

Na dan z vašo željo, sir! Če je treba zaslužiti za brandy, sem vsikdar vaš mož!«

»Mogoče. Ampak zvito se je treba stvari lotiti!«

»Kaj pa bi bilo? Zvit sem in prekanjen, da takega ne boste kmalu našli, sir!«

»Prisluškovali boste, nekaj minut prisluškovali!«

»Kje?«

»V jedilnici.«

Črnc je majal z glavo.

»Tam —? Hm —! Zakaj pa, sir?«

(Dalje sledi.)

Najbolj skriti kot Sev. Amerike.

Najbolj skriti kot Združenih amer. držav se imenuje »Knott Country«. Je to gorata pokrajina, ki leži med Kentucky, južno Karolino, zapadno Virginijo in Tenness jezerom. Obsega približno 180 tisoč kv. km. Na tej površini prebivajo 4 mil. Amerikancev, kateri so še zelo malo skvarjeni od kulture. Do pred kratkem ni tekla po tej pokrajini nobena železnica in prebivalstvo ni poznalo mestnih naselbin. Niti danes ni najti v omenjenem kotu kina, telefona in nobena hiša ni višja nego 2 nadstropja. Pretežna večina prebivalstva v Knott Country živi ravno tako, kakor so životali njihovi predniki pred 200 leti. Ljudje govorijo angleščino. Ženske pušijo pipe. Kmetje ne poznajo oken na stanovanjskih hišah in pravijo, če bi bila božja volja, da bi bile hiše opremljene z okni, bi bil pustil ljub Bog rasti steklo slinčno kakor pšenico.

Španska ekspedicija ob brazilijskem veleto-ku Amaconas.

V Valenciji v španski ladjedelnici so dogradili motorno ladjo »Artabro«, ki je bila nalašč zgrajena za ekspedicijo ob Amacunas reki. Ladja je napravljena tako, da bo lahko dosegla zgornji tok omenjenega veleto-ka in obenem bo dovolj sigurna za prevoz preko Oceana. Motor-ka je komaj 800tonska in jo poganjata 2 Dieselmotorja s silo 340 k. s. Gonilni vijak je osiguran pred poškodbami za vožnje po rekah. Ladja poseda tudi vzletališče za vodne aeroplane. Vodja raziskovalnega podjetja je letalec Iglesias. Kolikor mogoče daleč se bo peljal z ladjo, nato se bo posluževal letal, s katerih bo začrtaval na zemljevidne karte povsem neraziskane pokrajine. Ekspediciji sta obljubili podporo vlada v Peru in v Braziliji.

MALA OZNANILA

Majer, ki zna pravilno molzti in kojega žena bi imela veselje do praščijereje, se proti dobrim prejemkom sprejme v stalno službo pri »Konjiški graščini«, p. Slov. Konjice. 284

Sprejme se močna dekla, ki zna vsa poljedelska in gospodinska dela. Lešnik Peter, Košaki 95, p. Maribor. 318

Pošteno, zdravo in pridno dekle, ki zna krave molzti in svinje oskrbeti, kakor tudi ostala dela, dobi stalno službo pri boljši rodbini. Ivan Berc, p. Podplat. 319

Služba cerkovnika in organista se razpisuje v Sv. Jakobu v Slov. gor. Dohodki: štolnina, bernja na pšenico, sadni in vinski most, zabelo in meso, stanovanje z zelenjavnim vrtom. Prošnje do 15. aprila 1935 na župnijski urad. Prošnjik mora biti sam dober pevec, najbolje tenorist, in mora imeti lasten instrument za pevske vaje. Veččlanska družina ne more izhajati. Nastop službe najpozneje s 1. junijem 1935. 326

Posestvo na prodaj čez 2 orala, zamenjam tudi za hišo. Zupan Johana- Zg. Korena 51, p. Sv. Barbara v Slov. goricah. 325

Prodajam posestvo 6 oralov, tik banovinske ceste, pripravno za obrtnika. Lovrenčič Anton, kovaški mojster v Bišu 42, p. Sv. Bolfank v Slov. goricah. 320

Kupim okrogli les: jelše, jesen, črešnje, hrške, hraste, lipe, gaber, breze, bore in smreke. Vindiš, žaga, Ptuj. 317

Posojilnica pri Sv. Benediktu v Slov. goricah vabi svoje člane na 35. občni zbor dne 31. sušca 1935, popoldan po večernicah, v uradnem prostoru s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelstva in računskih pregledovalcev. 2. Odobrenje računskega zaključka za leto 1934. 3. Volitev enega računskega pregledovalca. 4. Slučajnosti. — Ako bi občni zbor ob določen uri ne bil sklepčen, se po pravilih vrši drugi občni zbor, ki bo sklepčen pri vsakem številu navzočih članov. — Načelstvo. 316

Vabilo na redni občni zbor Posojilnice v Slov. Bistrici, r. z. z. n. z., ki se vrši v nedeljo dne 31. marca 1935, ob 9. uri dopoldne, v posojilniških prostorih s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega obnega zbora. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobrenje računskega zaključka in bilance za leto 1934. 4. Čitanje revizijskega poročila. 5. Dopolnilna volitev v nadzorstvo. 6. Slučajnosti. — Če bi občni zbor ne bil sklepčen ob določen uri, se vrši eno uro pozneje drugi občni zbor z istim dnevnim redom, pri vsakem številu navzočih članov. — Načelstvo. 321

SEME NA

za polje: **deteljica štajerska**, lucerna, krmilna pesa (Mamuth), rdeča, **Eckendorfer**, zboljšana rumena, **krmilno korenje**, semena trav za različne travnike in parke, **svinjska cikorijska** itd. Posebna semena **zelenjadi**, povrtnine, cvetlic, največje kaljivosti, dobite sveže došlo pri **L. Sirk nasledniku** 327

JOSIP SKAZA

Maribor, Glavni trg 14 (rotovž).

Tudi Vi boste

od veselja objeli pismonošo, ko Vam bo prinesel zavitek od Trgovskega doma Sternecki, — ampak preje je treba pisati po nove vzorce svile, volne, cefirja, tiskanine, etamina, modrovine in drugih raznih modernih tkanin za damske, dekliške in otročje obleke. Cene so zopet zelo znižane, izbira pa je ogromna. 235

TRGOVSKI DOM
Sternecki
TOVARNA PERILA IN OBLEK
Celje št. 24.

Vzorci in veliki ilustrirani cenik zastoj.

Zanesljivo kaljiva semena, dobro poljsko orodje, špecerijo in železnino kupujte pri Jos. Jagodič, Celje, Glavni trg — Gubčeva 2. 292

Preje Trg svobode, sedaj Vetrinjska ul. 30

Semena

vsakovrstna kakor: travna, deteljna, zelenjadna in cvetlična, posebno pa za

peso

neprekosljive kakovosti in kaljivosti, Vam priporoča v nakup staroznana trdka

M. Berdajs, Maribor 328

Ustanovljena 1869. — Telefon št. 23-51 (interurban)

Ceniki na razpolago?

Klobuke najnovejše
Din 42,-, 48,- itd.

Obleke moške od
Din 150,- naprej
fantovske od Din 60,-
naprej. 215

Kar se potrebuje za obleči in obuti, kupite dobro in po zmerni ceni v trgovini

Jakob Lah
Maribor
samo Glavni trg 2

Kolesa in dele več nemških in francoskih znamk kupite po najnižjih cenah tudi na obroke pri Jugu v Mariboru, Tattenbahova 14, nasproti Narodnega doma. 295

SUTTNER URE

SAMO 35.- DIN

Št. 75812. Kovinasta anker remontoar ura, pravi švicarski stroj, solidna izvedba, lepa skatlja, samo Din 35.-

Št. 75813. Ista z radium svetlečimi številkami in kazalcem Din 45.-

Št. 75830. Posebno znana anker-remontoar ura, fini pravi švicarski stroj z lepo hrom skatljjo Din 135.-

3-letna pisarna garancija!

Rizika ni, zamenjava dopuščena ali se vrne denar.

Cenik brezplačno in poštne prosto.

H. SUTTNER,
Ljubljana 758.

Lastna protokolirana tovar-323 na ur v Švici.

Najboljša reklama

za trgovce, obrtnike in zasebnike

so lepe tiskovine,

kakor n. pr. pismeni papir, zavitki, računi, memorande, dopisnice, letaki, lepaki, barvotiski, večbarvne razglednice in priporočilnice

ki jih izvršuje

v najmodernejši izpeljavi, hitro in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru, Koroška c. 5

Ali se hočete revmatizma, profina iznebiti?

Trganje in zbadanje po udih in sklepkih, otekli udje, skrivljene roke in noge, trganje, zbadanje in ščipanje po raznih delih telesa, pa tudi slabost oči so čisto posledica revmatizma in bolečin v kosteh, katere je treba odpraviti, ker se sicer bolečine še stopnjujejo.

Nudim Vam 322

zdravilno, sečno kislino raztvorjajoče, presnavljanje in izločevanje pospešujoče **domače pitno zdravljenje**, ki se na umeten način popolnoma prirodno sestavlja iz blagodejnega zdravilnega vreca, ki ga je dobrotljiva mati priroda poklonila za blagobit bolnemu človeštvu.

Pišite mi takoj, pa dobite popolnoma

brezplačno in poštne prosto

poučno razpravo.

Nabiralno mesto pošte:

Ernst Pasternack, Berlin S.O., Michaelkirchplatz 13, Abt. H. 288.

Pomladne novosti

manufakturnega blaga, izgotovljenih damskih plašev, moških in otroških oblek v zelo lepi in bogati izbiri od najcenejše do najfinejše vrsti kupite v veletrgovini 259

Anton Macun

Maribor, Gosposka ulica 8-10.

Vzame tudi hranilne knjige od Spodnještajerske posojilnice brez vsakega odbitka.

Sadno drevje, sadne divjake in vinsko trsje kupite najceneje iz trsnice in drevesnice J. Čeh, Trnovska vas, Sv. Bolfank v Slov. goricah, Ptuj. 268

Ure, zlatnino, poročne prstane dobite na obroke, hranilne knjižice, za staro zlato in srebro pri Ignacu Jan, Maribor, v gradu. 157

Sadna drevesa in cepljeno trsje. Same potomce od rodovitnih dreves in trsov, kateri stalno in najbolj rodijo, dobite še v drevesnici Gradišnik Ivan, Šmarjeta pri Celju. Zahtevajte seznam. 210

Velika noč se bliža —

rabil bi novo obleko, denarja pa je malo, ne vem, kaj bi naredil. — Jaz pa to vem. Pojdi v Maribor v trgovino

Franjo Klanjšek

Glavni trg 21,

tam dobiš za malo denarja prvovrstno blago za moške in ženske obleke. Plačaj tudi lahko s knjigami mariborskih hranilnic. 298

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

V S A K P R E V D A R E N S L O V E N S K I G O S P O D A R Z A V A R U J E

S E B E, S V O J C E I N S V O J E I M E T J E L E P R I

V Z A J E M N I Z A V A R O V A L N I C I V L J U B L J A N I

PODRUZNICA: CELJE palača Ljudske posojilnice.

GL. ZASTOPSTVO: MARIBOR Loška ulica 10

 K R A J E V N I Z A S T O P N I K I V V S A K I F A R I !

Naši javnosti!

Vse, kar dobimo gotovine iz starih posojil, izplačujemo vlagateljem s starimi vlogami v enakih zneskih. Upamo, da se bodo te razmere kedaj zboljšale.

Vse nove vloge imamo stalno razpoložljive. Vsak vlagatelj, ki na novo vlaga, lahko dobi od nove vloge vsaki dan vso svoto nazaj. Teh vlog imamo preko 1,500.000 Din.

Ves denar, pri nas naložen, je popolnoma varen. Naše naložbe pri 15 denarnih zavodih ne bodo utrpeli nikake škode, vsa naša posojila so zavarovana s hipotekami. Poleg tega imamo lastne milijonske rezerve, če bi tudi kaka izguba kje nastala, in konečno jamči za varnost vlog v znesku 55.000.000 Din 4675 članov s premoženjem okrog 500.000.000 Din.

Z našimi hranilnimi knjižicami se ne trguje, vsak zahteva za nje celotno svoto.

Ne nasedajte ljudem, ki se zastonj trudijo, da bi z lažmi omajali zaupanje javnosti napram našemu zavodu.

Če tudi ne moremo sami v celoti kljubovati svetovni gospodarski in domači denarni krizi, vendar pa smo v moči kljubovati ji tako, da bodo naši vlagatelji obvarovani vsake škode.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru.